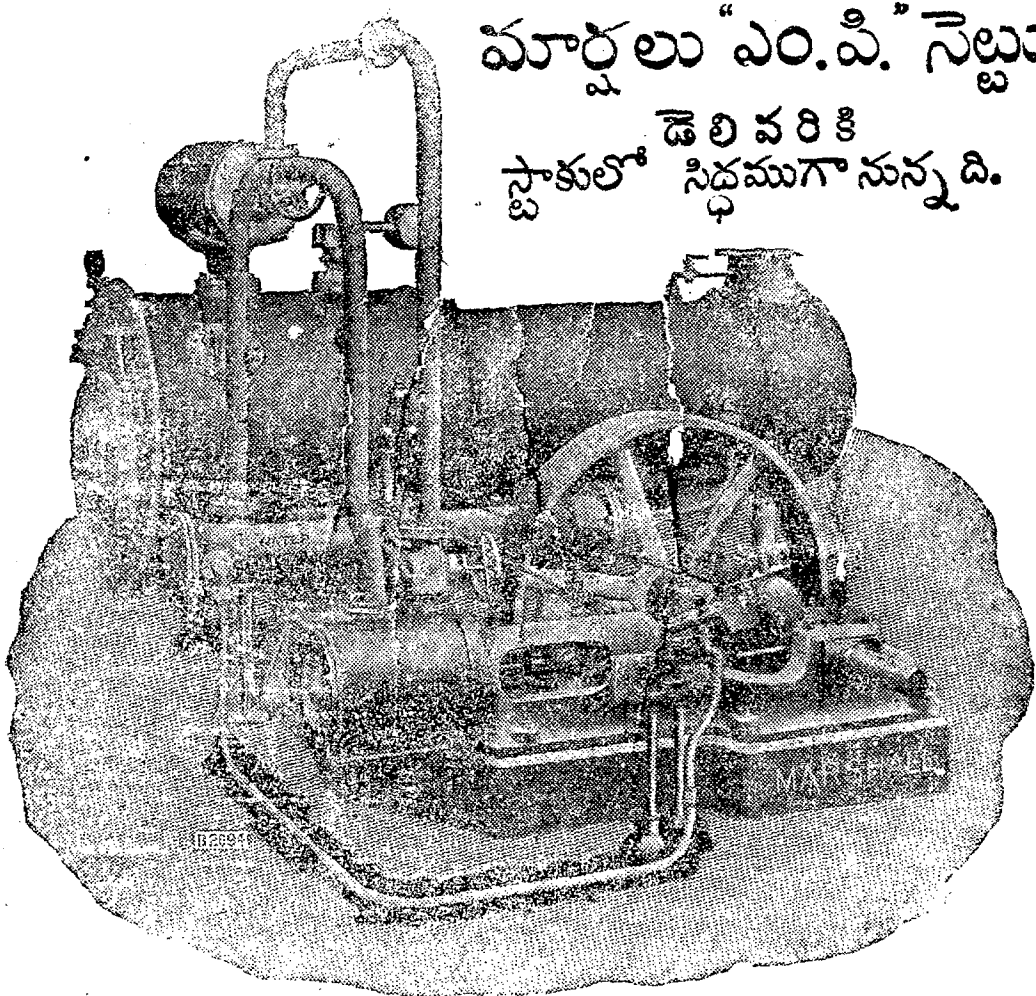

310143

వతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. { డిసెంబరు 1921 వ సం॥రం మార్చి నెల 22 తేది మంగళవారము } No. 291
సంపుటము. : { గాదివామనం వత్సర ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౨౯౧

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరీకి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ పైపింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్చి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు నన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ డెన్: బెజవాడా, రంజాపూరు.

నెం. 9. సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

ఈనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీరిధిమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంత మాత్రమున కలుగును.
కొలత 0-10-0 అణాలు.

మోహినితైలము

సీసా 1-5 0-12-0.

తామరతైలము

కబ్బి 1-5 0-6-0

పండ్ల పొడి

కబ్బి 1-5 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

(2129) మణిఆయిల్

అయ్యారాజ్ గ్యాల్ఫిబ్బిలైలము (వైటికీమృతం ఉపయోగము)

కేవలమునకు చిరునామము శుద్ధింపి. బంహిషమైన
కొంగులబొమ్మలు, కేసరము, కేంబు, కానూ, కిండ్లు,
పిటికి గలగు మంచిల కేవలమునకు కేవలమునకు చిరునామము.
మూలకేరములతో దుర్మాయమున కొవ్వను ఈ మాత్రు ధర్మ
లతో కరగెను. పెత్తికి చిరునామలతో తెల్లమునకు రాలక చిరు
మలయే కాక మృదుత్వము నిచ్చి కన్ను కరిగించును.

వైద్యకాశ్రీ మణికేంకర్ గోవిందజీ,

అంకెన్సిగూ కొవ్వలయం, 257, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

టోకుగా తీయనట్టి వర్తకులకు, ముఖానాదారులకు ఇది మంచిసమయము!

జిన్ను!

జిన్ను!!

జిన్ను!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మలైన రకము పాను ఒకటికి రూప 110. చిల్లరగా తీసిన తులము ఒకటికి రూప 5.

ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తక్షణమే దరఖాస్తులను ఈ క్రింది ఉదాహరణ వంశకోసము.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపోవారి కేవలధారయమునందు అమృతాంజనం తామరతయిలం మోహినితయిలం
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపదములే గాక ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరినచో తక్షణం పంపెదము.

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, శాతువుద్ధిని, బలమును, కఠినించుటలో శ్రేష్ఠము అనబడి. శేవనము, అశుద్ధియు, నిక్కాక, కుక్షనష్టము, అరిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచికాంతిని, వీర్యవృద్ధియును, కామముభియును, యౌవన సంతోషమును, సంకారము కలిగించును, 2 దబ్బిలు చాలును 20 రు॥ దబ్బి 1-4-0 ని. పి. 0-6-0. శోభావృద్ధిలేహ్యము మలార్ధమును పోగొట్టును. ద 1-కి కల 10 ని.పి. అర్. పి. 9. పి. అందుకంపెని, ఆయుర్వేదసమాజం.

(2878) పెరిచేపి, వెల్లూరు రోడ్డు, (Via) ఒంగోలు.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సం॥రం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇప్పు శికాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ జీవమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు కఠకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరలవట్టి పంపబడును.

జాండూ వర్త మ్యాటికల్ వర్క్స్

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు (38) బొంబాయి నెం 13.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలవందీతుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతధనుగు

లోకామయహర

కస్తూరిమాత్రలవలె

శాస్త్రజ్ఞుడు గుణాశీయాను సిద్ధాంతధనుగు శాస్త్రజ్ఞుల తనని భారతీయంగా చెప్పుకొన్నది. అతని అభివ్యక్తియే ఈ కస్తూరి. శరణుగావున అతడు తుట్టిన కిరీతు వెంకటేశ్వర వృద్ధులవలె క్రమబద్ధమున సంశోధన చేసినవలెయును. ఈ శాస్త్రము 3 నుండి 5 వాద తాంబూలముతో గాని తేక పక్ష బోధతో గాని క్రమబద్ధము ఉపయోగించును వచ్చి ఎవల మంచము అవర్తము, ములములు శరీర ఘర్షణము, ఇద్దరము మలేర్యాబద్ధము, కీకము

వికారము, దబ్బి, కఠింకము, సరముల మెట్టి బలహీనత, ఇక ప్లా ఎంబా, పైక, కలకా, మున్నగు ఇంకా అనేకవ్యాధిలకు వ్యర్థము కానివ్వదు. అన్నిగలిగిన తేక ఉపయోగించి 250 మార్లు గల సీసా 1-కి కల 10 ని.పి. 0-6-0 ని. పి. 9. పి. అందుకంపెని, ఆయుర్వేదసమాజం.

శ్రీ శతారాఘవ వైద్యశాల

(301-304) మైసూరు. రంగునిలాసము. "కలెన్డో" మైసూరు.

అమృతాంజనం డిపోవారి నుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన క్రొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 ని. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

Table with 3 columns: తామరలైలము, పండ్లపాడి, మోహనలైలము. Rows show prices for different quantities.

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

దగ్గు, కైత్యము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము. చక్కనిదబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0 దబ్బి 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేయి.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - సంవత్సరాది సంచికలు. ఇది ఆంధ్రపత్రిక తరపున ప్రతి ఉగాదిని వెలువడును. ఇదివరకు 11 సంచికలు ముద్రించబడి, ఆంధ్రజీవమును అలంకరించుచున్నది. దీనియందు భారతజాతీయత అనేక ప్రమాణాలు చరిత్రములు విశ్రవణములతో, ముద్రానిధి కళాకళలు, కల్పములు మొదలగువాటిని విశ్రవణములతో సహా వెలువడుచును. మాఖ్యముగా ప్రఖ్యాత ఆంధ్రనాటకాలచే వ్రాసినవి, ఆంధ్రోద్యమకర్తలైన వెంకటేశ్వర, 1916-17-18 వ సంవత్సరములలో జరిగిన విరోధాశ్రయము చరిత్రలు యుద్ధవిధుల విశ్రవణములతో వివరముగా ముద్రించబడియున్నది. మరియు జాతీయ జీవితముగల అనేక వివరములు పీఠికలముగా వెలువడుచున్నవి. ప్రతి సంచికయందును ఆయా సంవత్సరమునకు జరిగిన వెలుగుపొంగుమును గలిగియున్నది. ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు సంచికలు కొద్దికాలమున ఇవ్వబడును. ఇరవయ్యవ సంవత్సరము 1-కి ఒకరూపాయి. ఒక రూపాయి సంచికలన్నియు మొత్తముగా కొనుగోరి కలసరముగా ఇచ్చెదము. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

ఛాయా సారక పతకములు!

మహాత్మా వాంధి, రిలీఫ్, ఆరీసోద రలు, మొదలగు జాతీయముల పతకములు, కృష్ణ, రాధాకృష్ణ, వేలుగా వలు, కాలింగవర్తనము, బలక్రీడ, బాల బ్రహ్మబ్రాహ్మ, మల్కుగము, అష్ట్య, శరస్వతి, మొదలగు పతకములు మా వద్ద గలవు. పీఠిక మిగిలు మైన ధరించిన, మిమ్మే గాక, మిమ్మే పీఠికలకు మాడ జాతీయభావప్రకారములను చేయును. ధర ధరకు 1-కి రూ. 2-0-0, అ. 6 పోస్టుస్టాంపులు పంపి ఒకటి పంపబడును. ప్యాకింగుపాస్టు ఖర్చులు చేరు. మార్పు అందు కో, (బ్రిటిష్ క్రేసు, మద్రాసు).

తెలుగు లాజర్లు.

ఇది యొక మానవత్రిక. సంవత్సరచందాపంకము 4 అ మాత్ర మయియున్నది. ముందువారు వికాఖతము ములో యొండు తెలుగు లాజర్లు అనేను మేనేజరుగారికి చందాపంకములతో దరఖాస్తులు మంపబయును. పి. పి. అ. పంపబడవు. చందాపంకము మనీఆర్డరుమూలముగ పంపవలయును. సినిమా, క్రిమినలు, విద్యుత్కేంద్రములలో వసలు యెండు అంబరికి యాభైతిక మిగుల ఉపయోగముగ నుండును. ఇందు ఆద మాయుక్తోద్భవ వారి చేయు మాఖ్యమయిన అష్ట్య తీర్పులయొక్క సారమున్ను మాఖ్యమయిన అంబరములవారములన్ను మిగుల నుభవతీని జాతీయతములతో (చూడించవలయును. చక్కపట్టుం వ్రాశొద్దు బట్టిలతో ఒకరూపాయి, కొండర దివ్య) వ్దు మున్నులున్న యాభైతిక క్లాఫియితి.

2867 అమృతమునకు

(B) రోమనాశి 8 కబ్బురీశ్యము గల పెట్టె 1-కి 1-0-0 ముక్కపుతిక బ్రహ్మము (వట్టువది) పెట్టెగోను 1-కి 9-8-0 బ్లాబ్లాక్ యింగి దిక్లలు 1 కి 1-కి 1-2-0 ఎర్రపు, అరకచ్చ, వైకల్ (గోను 1-కి 1-6-0

శామననకంపెని, తిరువల్లికీడి, మద్రాసు.

నమ్మకము బంగారు, వెండి, రత్నముల సగలును ఇతర వస్తువులును వాతము యిచ్చిన తద్వారా వైకలు ఇవ్వబడును. ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెని, 25, వై నాబుబార్ రోడ్డు, మదరాసు. పగలు వాణ్యముగాను పూచీతోదను శరీరమున ధరలకు తయారు చేసి ఇవ్వయించుట దుండమును, తయారుచేసి వాటిని అతిశ్రద్ధాముగా ఆర్డరుచేసిన తయారు చేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి సగలు తయారు చేసికొన్న వారి కలక మా నమ్మకము తెలిసికో వచ్చును. ఘోకలే చిత్రకలము 0-1-0 మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" మదరాసు.

కానవలయును. తద్వారానే నెటిల్మెంటువారి తీర్మానములను విచారణపరిశీలనలు నాచరణలో తీర్చిదిద్దడమందు తీర్మానించితిమి. "నెటిల్మెంటు కమిషన్ నిర్మాణ" అని మనము తీర్మానించలేదు. నెటిల్మెంటువారు వారి సర్వేపనులను నిలువనూడదు. అయితే వారి విచారణఫలితము ప్రకారము మనముకొన్ని తప్పులను తీర్చుటకు మార్పుచేయుదుము. ప్రభుత్వమువారు కొంత ప్రార్థనలను చేసి జరుపుకొన్నాడు. ఈ కేసులోని విషయము వర్తమాను ప్రకటనలకు సంబంధించినట్లు చేయుటకే విచారణ యంత్రాంగము తోడ్పడును. కాబట్టి ఈ నెటిల్మెంటు కమిషన్ జరుపు పనులను వారికిని ఖర్చుల తగ్గించుటకు వీలు లేదు. 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918 మొదలగు సంవత్సరములలో జరిగినట్లు మొత్తముతో ఈ సంవత్సరపు ఖర్చు మొత్తమును సరిపోయింది న్యాయముగాదు. మన శ్రద్ధచూపుటలో గూడ నివేదికనుపై ఖర్చు పాత్ర పోయినట్లు. అందు నువ్వరముల నాడుకట్టు మనమిప్పుడు లేదు.

ప్రభుత్వోద్యోగియులకు పాత్రులైన ప్రభుత్వవారి క్షయము నివారణములకు వారి తోడ్పడుట కానే కాదు. ఇప్పటి మొత్తము పాత్రులను, ఉద్యోగియులను సంఖ్య పాత్రులకల్లు పాత్రులకాదు. అంతకుముందు వారి కేసులను నిర్ణయించి నందుకల్లు పాత్రులని. కాబట్టి ఆ కేసులను ముందుగాను ముందుగాను గలవి యగును. అధ్యంతరము అన్నియు కారణ సారములగును.

విషయముకానవలయును అతిపెక్కుకాలము లోనే తయారు చేయుటకు సంసిద్ధుల మగుచున్నాము. విషయములోనువారు తయారుచేసిన విషయముకానవలయును ప్రతి వారము గలను. (కాబట్టి ప్రాయము, వారములలో ఆ కేసులు, అధ్యంతరముల గలవి తెలిసికొనిన తర్వాత ఈ విషయము విజ్ఞుల వల్ల మగును.

నెటిల్మెంటు కమిషన్ ఉద్యోగముల సంఖ్య 1920 వ సంవత్సరములో ఉన్నట్లే ఉన్నది. మేము పాత్రులను సర్వే కంపెనీలు. ఈ కమిషన్ ఉద్యోగియులలోని పెంపొందే వారి సంఖ్య తగ్గించుట ముఖ్యమైన పనిగాదు. రాజధానిలోని అనేక భాగాలలో కొన్ని నెటిల్మెంటు పార్టీలు నివసించుచున్నది. ఏ నెటిల్మెంటు పార్టీని నిలువనవలసినది, ఏ నెటిల్మెంటు పార్టీని జరుగవలసినది తీర్మానించుట ముఖ్యమైనదిగాదు. వారి విచారణ ఫలితము లుండే నిందు. వారు చేయుచున్న పనుల వారము గా నున్నది.

పార్టీల సంఖ్యను బట్టి పెంపొందే ఉద్యోగముల సంఖ్య మేము నిర్ణయించవలెను. ప్రతి పార్టీలోను భాయమైన ప్రభుత్వోద్యోగియుల కొందరును, భాయముకాని పెంపొందే ఉద్యోగియుల కొందరు గలరు. వీరిమధ్య వేరి నెటిల్మెంటు కమిషన్ జరుపుచున్నాడు. పెంపొందే వారిని తొలగించిన యెడల భాయముగా నుండువారు వీరి సహాయము లేనిది నెటిల్మెంటు కమిషన్ పట్ల నిర్వహించగలరు. ఇప్పుడు రాజధానిలో నెటిల్మెంటు పార్టీలు తిరుగుచున్నవి. మార్చి 1922 వరకు ఈ పార్టీలు అందవలసినట్లు నిర్ణయించితిమి.

ఉత్పాదనను వోటుల పెట్టగా ఓడిపోయినది.

వి. బి. యం. కృష్ణక నాయకగారు ఇట్లుకూడానించిరి:- వివరములకల్లు సం. రి. లాండు విషయము- సర్వే నెటిల్మెంటులోని నెటిల్మెంటు ద్వారా ఆలవెన్సులు రూ. 15000 అను విషయములను.

వీరిని ఉత్పాదించుచు, నాయకుల గా రిట్లుకూడానించిరి:- 50 రూపాయలు అంతకుండు తక్కువ సంపాదించువారికి ఆలవెన్సుల నిచ్చుట నిరాశచేయును. కొన్ని సంవత్సరములలో మాత్రము ఈ ఆలవెన్సుల నియంత్రమును. ఒక దాక్షిణ్యము కుప్పలోగల ప్రభుత్వముల తీర్చిదిద్దెడల, అతడు ప్రాధాన్యము కరమగు వనిని కేసులను నివేదించును. ఈ సాక్షిమందును చేతులు కర్మాగారములలో ఉన్న ఇంజనీరులకుడ ద్వారా ఆలవెన్సు నియంత్రమును. నెటిల్మెంటు ఉద్యోగియుల కిద్దారా ఆలవెన్సు నిచ్చుట ఇయ్యవలెను. వారిని ప్రాధాన్యములగు కార్యము లేదు. తేవు. వారు ప్రభుత్వోద్యోగములలో చేరువలెను. ద్వారా ఆలవెన్సుల నిచ్చిన కాని వనిచేయ మని వ్రతమును పొందిరి ?

గా. భానుబాబుగారు మనమధ్యను చాటిబట్టా సామెలు కలదు. నిర్వహించవలసిన కార్యభారములను గడచిన రో నువ్వరములలోగా అనేకులు నెటిల్మెంటు అధీనము కలిగిరి. వారి కార్యములన్నియు సర్వసాధారణమైన పని చేపట్టు వారు నిర్వహించు కలిగించుచున్నది. అనన్యమైన కమిషన్ సర్వే నెటిల్మెంటుకుని ఒకటి, ఇప్పుడుకూడా, నేను,

కలరా మొదలగు అంటురోగములు గల సంవత్సరములో వీరి తమ విచారణలను నిలువనవలయును. అనన్యమైనది. ఏదో ఒక ఆఫీస్ లెవెంచుకొని నెటిల్మెంటు ఆఫీసు పనికి ఎక్కడ రాదు. అధిక సర్వే జరుపుటకు ఈ ఆఫీస్ రోగ్గొక గమయములో జిల్లా దాటిపోవుచుండవలయును. కాబట్టి వీరికి ద్వారా ఆలవెన్సుల నిచ్చివలెనని ప్రభుత్వముగాను అభిప్రాయపడిరి.

వి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావు కంటులగారు:- నెటిల్మెంటు అధీనము తన ప్రాజెక్టును చేతిలో పెట్టుకొని యున్నా దని విషయము సర్వము తెలిసివారు. ఇతర ఉద్యోగియుల కేసు కట్టవలయును గలవో, అతనికి కూడ ఆ కేసులు. అన్నిరకముల అభిప్రాయముల ఈ ద్వారా ఆలవెన్సులకు నిలిపి వేయవలయునని నా అభిప్రాయము. ఒకటికొక్కటి నిలిపివేసి వలెను, జరియించి కేసులకు మంచి కాదు. వి. సి. యం. అధీనముల ద్వారా ఆలవెన్సుల తగ్గించవలెనని నే నొక మానవ బంపిరిని. వారి నివేదిక క్లిమిని ఎత్తుకొనినది, ప్రాజెక్టు ఆఫీసుల ద్వారా ఆలవెన్సుల మానవ ప్రభుత్వము వారంగిరించినారు. (అభ్యుత్సాహముగా రింతల ఇట్లు చెప్పిరి. వి. సి. యం. అధీనముల విషయములను మన కధికారులు లేదని నేను మీ మానవను చర్చనీయాంశములలో చేర్చలేదు. ఈ మానవను, ఉత్పాదనను అంగీకరించుట, లేకపోవుట నా అభిప్రాయములలో నున్నది. నేను ఏయేమానవను అంగీకరించలేదో, వారికి కానవలయును దెలుపు ఒక కట్టి ప్రయోగపడినట్లును తొందరగా నేత్రములను ఇయ్యవలెను. తమ తమ మానవను నే నెందుకు అంగీకరించలేదో సర్వము కత్తును వివరము కాగలను. ద్వారా ఆలవెన్సుల విషయములలో అన్ని తరగతుల అధీనములకు ఒకే బంధము లేదో రాష్ట్రము అభిప్రాయము నివేదించు చర్చించుటకు మనకు సులభమైనట్లును, ఇంజనీరుల అభిప్రాయము నివేదించు చర్చించుటకు మనకు ఎందుకు సులభమైనదా? (అభ్యుత్సాహము: ఇట్టి సర్వములకు మేమును గలవో సర్వములకు ఈ సర్వ మానినవరకు వారి నావలెను కత్తున యెడల, నే నా సంపాదనలను తీర్చవలెను. ఒక విషయములో చర్చించవలసినది తీర్మానములు కేసులను నివేదించవలెను, అందులో చర్చించవలసినది లేదో, చర్చించవలసినది లేదో నేను ఏర్పడుచున్నది యెందుకు. అదియునుగాక అంతయును క్రమములో సాధారణ అక్షరములతో ముద్రించవలెను అంతయు అన్నిటిని మనము చర్చించవలెను. ఏమియుగా ప్రాయము అనేక అక్షరములలోనుండు అంతయును చర్చించుటకు మన కధికారులు లేరు. ఈ వి. సి. యం. అధీనముల ఆలవెన్సుల కేసులు ఏమియుగా ప్రాయము అనేక అక్షరములతో ముద్రించవలెను. ఏమైనను ఈ ద్వారా ఆలవెన్సుల నిచ్చుట మానివేయవలెను. ఇట్లు చెప్పిరి. వీరి కేసులను నివేదించి వీరిలో వోటులు అందు ఈ ద్వారా ఆలవెన్సులకు మానివేసి, కేసులలో ఈ మొత్తములను చేర్చి వేయవలసినది మేము కోరితిమి.

2. తన కార్యములు (కేసులు): నెటిల్మెంటు అధీనములకు అపొంకరమగు కమిషన్ యెడల, అట్లే అనిష్టాంతు నెటిల్మెంటు అధీనములకు తగ్గవలెను. వీరియ ఇతర అధీనములకు అపొంకరమే లేదా?

అయిచర్ల కృష్ణ రావుగారు: మాత్రమును (కేసులను) చూడవలెను. ప్రభుత్వమువారు ఉదాహరణ చేయుటకు పాత్రులైనారు. వైగా ఈ ద్వారా ఆలవెన్సుల పెంపు కియ్యవలెనని ఒకరి వారు చేసినందుకు ఒక ఆలవెన్సు నియంత్రముతో నెటిల్మెంటు అధీనములందు మనకు ఏలాటి కార్యము నిర్వహించెద. ఇప్పుడు నెటిల్మెంటు అధీనముల నాడేమిచుచున్నాము. మరయొకప్పుడు మరి యొకరిని అడేమి చెవము.

గా. భాద్రించునగారు ద్వారా ఆలవెన్సు అనుకరణ మొనకు ఇట్లు అర్థముచెప్పిరి. ఈ ఆలవెన్సుల పెంపురకములు. ఒక ఆఫీసు నివేదికను మరయొక వనిని గూడ చేయుచున్నప్పుడు వీరిని ఏ కేసు కేసు చేసి సంపాదనకు ఈ ద్వారా ఆలవెన్సు ఇయ్యవలెను. తన వని గానముకుట్టి ప్రత్యేక పని ఒక అభిప్రాయములను కత్తునప్పుడు ఈ ద్వారా ఆలవెన్సుల నియంత్రములను. ఇదిగాక మరయొకరకమైన ఆలవెన్సు గలదు. ఏదో కొన్ని స్థలములందు కానవలెను అభిప్రాయములతో ఆలవెన్సు ఇయ్యవలెను.

వి. బి. కృష్ణక నాయకగారు:- యంత్రరంగమున పోరాడు వారికంటె ఎక్కువగా ఈ నెటిల్మెంటు అధీనములకు ప్రాధాన్యమును అన్ని నా? విషయములందు వారి వారు నాకు బోధపడలేదు. వివరంగములతో తిరుగుట వల్ల వారు మృతినొందుచున్నారని చెప్పబడినది. తక్కువకే

గాంధ్రనేతలు వివరంగములతో తిరిగి చచ్చుటలేదా? అంతకు వోటుల పెట్టగా, ఈ ఉత్పాదన ఓడిపోయినది. 31 మంది అనుమతము గాను, 46 మంది ప్రతిమతము గాను వోటు నిచ్చిరి.

రా. బి. యం. సరసింహారావుగారు ఇట్లు ఉత్పాదించిరి:-

రి. వి. లాండు విషయము, సర్వే నెటిల్మెంటు క్రింద అత సర ఖర్చులకుగా చేయబడిన రూ. 20,500 లలో రూ. 17,000 అను తగ్గించవలెను (అంతయును వ్రతము, పుట 39).

గా. భాను బాబుగారు మనమధ్యను చాటిబట్టా సామెలు గలదు. వీరికల్లు కారణములను నూనించిరి. సర్వే అధీనులలో పనిచేయు కరణములను నివేదించి 2 అణములకును బట్ట ఇచ్చుచుంటిమి. అది కొన్నాళ్లకు ముందు 4 అణముల చేసితిమి. అది కూడ ఈ విషయములలో చాల తక్కువ మొత్తము కాబట్టి, నెలకు రూ. 10 అనుకును ఇచ్చుటకే అతరఖర్చుల మొత్తము కారణము.

అంతకు సరసింహారావుగారు తమ ఉత్పాదన వివరములనుచెప్పిరి:-

సి. వి. యం. సరసింహారావుగారు ఇట్లు ఉత్పాదించిరి:-

రి. వి. లాండు విషయము, సర్వే, లాండు విషయములకు జిల్లా చార్జీలు- రూ. 2,57,260 అను విషయములను.

విషయము ఇన్స్పెక్టరుల సంఖ్య పాత్రులను బోధించు న్నారు. లాండుకార్య ఇన్స్పెక్టరు, విషయము ఇన్స్పెక్టరు, కరణముల వివరముల ప్రత్యేకముగా లేవు. ఒకరి పనితో మరయొకరిని గలియుచున్నది ఈలాండు విషయములకు వీరిని ఇప్పుడు ముందే కరణములు విషయము ఇన్స్పెక్టరులు చేయగలరు. కరణముల వివరములను అభిప్రాయము చేసి ఎడల, వారు రాళ్ల కేసులు ప్రాయములగురు.

గా. భానుబాబుగారు చాటిబట్టా సామెలు గలదు ఈ పాత్రులములను సరిచేసి తీసివేయుటకు నేనంగీకరించను. గ్రామములలో నుండెను రైతులలో సరము వారిభూమి సరిచేయుటకు నిర్ణయించుటకు వీరు చేసెదరుచున్నాడు. ప్రభుత్వము వారి సరము వీరేమి చేసెదరుచున్నాడు. సర్వేపని ముగిసిన తర్వాత సర్వేకార్యము నావలెను వాత ఈ రాళ్లకు తీసివారి చేయవలెను లాండుకార్య విషయములను వారు తీసివారి చేరు. ఒకరైతే ఇంజనీరులకు సరిచేయుట తగాదాను వీరు తీర్చవలెను. భూమినియు ఈలాండు విషయములకు వారు చేయగలరు. ఈ కన్న అన్నియు ఫిర్కా విషయము ఇన్స్పెక్టరు చేయలేరా అని ప్రశ్నించుచున్నది. ఇట్లు చేయుటకు వీలులేదా అని మేము విషయములోనువారిని అడుగగా వారు ఈ కేసులను రెండు జిల్లాలలో జరుపుచున్నాడు. ఇది నిర్వహించుకొని యెడల ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగా క్షయమును తగ్గించుట ప్రతిజిల్లాలో ఈ మాత్రమే వ్రతములించెదరు.

ఇన్స్పెక్టరుల ప్రకారము ఈలాండు విషయములకు వారు రైతుల పాత్రులను కాపాడుచున్నాడు. వారిలో నేనైన కేసులకు కత్తునప్పుడు ఇన్స్పెక్టరు సర్వేగాను వారును. లాండుకార్య ఇన్స్పెక్టరు సదురు అని వారు చెప్పగలరు.

ఎ. యం. కృష్ణ రావుగారు తీర్మానమున కరణములగా ముట్లాడిరి. విషయము ఇన్స్పెక్టరుల సంఖ్య 759 నుండి 944 చేసి నప్పుడు, లాండుకార్య ఇన్స్పెక్టరుల అవకాశమును చాలాటి రావు నాయకులగా జెప్పిరి. ఈలాండు విషయము ఇన్స్పెక్టరుల రైతులకల్లులను తొలగించుటలేకయును, వీరిని తీసివేయుట యేగాక లాండు విషయములకు సాక్షియువారిని గూడ తీసివేయవలెను నని వారు వివరంగములతో జెప్పిరి.

వోటుల పెట్టగా ఈ తీర్మానము అంగీకరించబడినది. అనుమతము 49, ప్రతిమతము 15

ఆర్కాటు రంగ నాథు మొదలగునగు ఇట్లు ఉత్పాదించిరి:-

రి. సి. లాండు విషయము, లాండుకార్య ఖర్చులు. 46,82,000 లలో, రూ. 2,50,000 అను తగ్గించవలెను. (అంతయును వ్రతము, పుట 28).

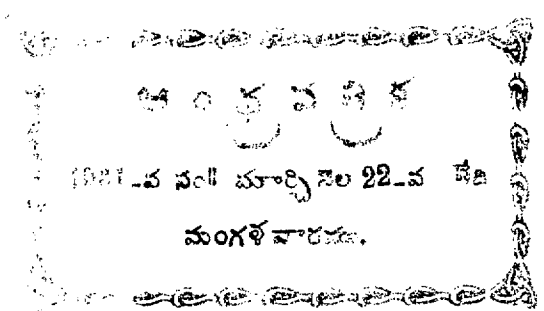
ఈ ఉత్పాదనను వోటుల పెట్టగా 51 మంది సభ్యులు అనుమతముగాను 22 మంది ప్రతిమతముగాను వోటు నిచ్చిరి. కాబట్టి ఇది అంగీకరించబడినది.

భాను బాబుగారు మనమధ్యను ఉన్నాను సామెలు గా ఇట్లుకూడానించిరి:-

లాండు విషయము ఇ. క్రింద రంజుల వారి గామములలో ని మనముల ఖర్చులు. 11,99, 328 లో రిలక్షులు తగ్గించవలెను. (అంతయును వ్రతము, పుట 42).

నైనిక పునర్నిర్మాణము

భారతీయులకు నైనిక, వైమానిక, నౌకాదళములపై పరికారముచే జక్కినగాని, దేశభివృద్ధి సాధ్యపడదని నానాటికి వెల్లడియగుచున్నది. ప్రతివత్సరము, నైనికవ్యయమే, హిందూదేశపు రాజుడిలో విశేష భాగమును దిగియుండుచున్నది. నైనికవ్యయమును నిర్ణయించుటకు, సంస్కరణశాసన మధికార మొసగకుండుటచే, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము త్వరలో సిద్ధించినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడవని, తెలుపబడుచున్నది. ఇప్పటికే హిందూదేశ వ్యయ భారము భరింపరానిదిగ నుండ, ఎవరుసంఘ సూచన లాచరణలోనికి వచ్చినప్పటికీ, ఆ భార మింకను అతిశయింపక తప్పదు. ఎవరుసంఘ సూచనలో కొన్ని ఆకృష్ట ఆచరణలోనికి వచ్చుచున్నవి. ఎవరు సంఘమువారి రిపోర్టును గూర్చి యోచించి, అందలి సూచనల నెంతవరక వలంబింప వలయునో తెలుపుటకు, దిల్లీ శాసనసభోప సంఘ మొకటి ఏర్పాటు జేయబడినది. ఆ సంఘమువారి ఫలహా లిపుడు బయల్పడినవి. ఇవి చిత్తుతీర్థానములుగ తయారు జేయబడెను. వీనిని శాసనసభలో ప్రతిపాదించవలయునని, ఉపసంఘమువారు గోరుచున్నారు. ఎవరు కమిటీ రిపోర్టువారి యభిప్రాయ ప్రకారము, హిందూదేశ నైన్యమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యనైన్యములలో నొక భాగముగ నెంచవలయును. హిందూదేశపు నైనికాధికారములు, సామ్రాజ్యవనరుల కనుగుణ్యముగ పెంపొందవలయును. ఈ విషయమును గనునించిన, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యబాధ్యతల నన్నిటిని, హిందూదేశము భరింపవలసి యుండును. సామ్రాజ్యములో నే భాగమున తొందరగలిగినను, హిందూదేశ నైన్య మక్కడకు వెడలవలసియుండును. బ్రిటిషువారే యుద్ధములలో పాల్గొనినను, హిందూదేశము తన నైనికులను పంపవలసియుండును. ఈ రీతిని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు హక్కులు లేకబోయినను, హిందూదేశమునకు బాధ్యతలు మాత్రము మెండుగ నుండును. అట్టిస్థితిలో నైనికవ్యయము మితి మీరు ప ను ట కు సందియముండదు. శాసనసభోపసంఘమువారు ఎవరు కమిటీవారి యభిప్రాయమును నిరాకరించుచున్నారు. దేశమును ఇతరుల దండయాత్రనుండి తప్పించుటయు, దేశశాంతిని కాపాడుటయు మాత్రమే హిందూదేశ నైన్యపు కర్తవ్యముగ భావించవలెనని ఉపసంఘము వారు సూచించిరి.

నైన్యమును ఆధునిక పరిస్థితుల ననుసరించి ఏర్పరచి, హిందూదేశ నైన్యము బ్రిటిషు నైన్యమునకు తోడ్పడునపుడు, రెంటికిని అన్యోన్య సంబంధముండుటలు జూడవలయునని, మరియొక సూచన గోరుచున్నది. దేశసంరక్షణముదప్పు, మరియే యితర కార్యమునకయినను, హిందూదేశ బాధ్యత అధినివేశ రాజ్యముల బాధ్యతకన్న నెక్కుడుగ నుండగూడదని సూచించబడినది. ఈ సూచనవలన లాభముండదు. హిందూదేశమునకును అధినివేశ రాజ్యములకును సమానాధికారములు చేకూరిన పిమ్మట, రెంటిపైనను సమాన బాధ్యతలను మోప

వచ్చును. అంతయుగాని, స్వపరిపాలనము చేకూర నంతవరకు, దేశరక్షణకు గాక తదితర కార్యముల నిమిత్తము హిందూదేశ నైన్యము నుపయోగించుట ఎంతమాత్రము పాడిగూడని, శాసన సభోపసంఘమువారు స్పష్టముగ చెలిపియుండ వలసినది. ఏర్పాటులలో నేమాత్రము సందున్నను, హిందూదేశము తనకు సంబంధించని బాధ్యతలను వహించవలసివచ్చును. హిందూదేశమునకు నైనిక నిర్ణయాధికారము లేనపుడు, భారతీయుల మొరల నెవరాలకింతురు? ఇంతవరకును సామ్రాజ్య బాధ్యతలను పేరుతో, హిందూదేశముపై నత్యంతభారము మోపబడుచుండెను. ఎవరుసంఘ సూచనలవలన, భార మింకను యతిశయించును. శాసనసభోప సంఘమువారి సూచన నవలంబించినను, ఆ భారము తగ్గదు. సందున కేమాత్ర మవ కాళ ముండజనదు. మరియొక సూచన ప్రకారము, హిందూదేశ నైన్యమును సామాన్యముగ హిందూదేశమునకు వెలుపల నుపయోగింపగూడదు. కాని దేశరక్షణకారకును, లేక విషమపరిస్థితు లేర్పడినపు డు, గవర్నరుజనరలుగారి సమ్మతి ననుసరించి, వెలుపల నుపయోగింపవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమ్మతితో, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుమీద, భారతీయ నైనికులను గ్యారి సను డ్యూటీమీద విదేశములకు బంపవచ్చును. వైమిసహాయపులవలన, సామాన్యసామ్రాజ్యము తగ్గిపోవుచున్నది. ఏలనన, విషమపరిస్థితులు దయించినటుల నిర్ణయించెడివా రెవరు? ఆ నిర్ణయాధికారము ప్రజాప్రతినిధులకున్నను కొంచెము మేలుగ నుండును. నైనికాధికారులు విషమస్థితి యుదయించెనని చెప్పగనే, గవర్నరుజనరలుగారు సామాన్యముగ సమ్మతి నొసంగెదరు.

ఇంతకుపూర్వము, భారతీయ నైనికులను విదేశములలో నుపయోగించుటకు, పార్లమెంటు సభ లంగీకరింపవలసి యుండెను. ఇకముందట్టి యవసర ముండదు. హిందూదేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లేనంతమాత్రమున, దేశ రక్షణ యాజమాన్యము విషయమైగాని, దేశ రక్షణ బాధ్యత విషయమునగాని, ఇంగ్లండుకును ఇండియాకును భిన్నమగు నేర్పాటులజేయుట, సమంజసముగాదని, ఉపసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. ఉపసంఘమువారు తెలుపజెప్పినను, ఏర్పాటులలో నట్టి విభేదమును చూపక మానరు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనావశ్యకతకు ప్రబలకారణము నిందు మూలమున కనుగొనవచ్చును. నైనికాధికారముకన్న సివిలు అధికారము గొప్పదను సూత్రమును తెలుపరుప వలయునని ఉపసంఘమువారు గోరుచున్నారు. దేశరక్షణశాఖను ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభలో నొకసభ్యునివరము జేయవలయుననియు, నైన్యాధిపతియు, నైనిక నిపుణులును, మరికొందరు సివిలియనులును జేరిన నైనిక సంఘమువారు, వీరికి సహాయ మొనర్పవలయుననియు, నైన్యాధిపతి గవర్నరు జనరలుగారి కార్యనిర్వాహక సంఘములో సభ్యులుగ నుండగూడదనియు సూచించబడినది. ఈ సూచన ఎంతయు న్యాయ మయినదనుటకు సందియములేదు. అంగ్లదేశములో గూడ నిట్టి ఏర్పాటే అమలులోనున్నది. కాని, ఈ సూచన యంగీకరింప బడునను సమ్మతము ఉపసంఘమువారికి లేకుండుటచేగాబోలు, ప్రత్యామ్నాయ సూచన నింకొకదానినిగూడ గావించుచున్నారు. నైన్యాధిపతియొక్క మిలిటరీ కాన్సిలు లోనున్న సివిలుసభ్యు మొకరిని సప్లయిల సర్వేయరు జనరలుగ నియమించవలెనని, వీరు గోరిరి. అంతయుగాని, ఎవరు సంఘమువారు సూచించిన

రీతిని కొత్త శాఖ నొకదానిని ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహక సభ్యుని యాజమాన్యమున స్థాపించుటకు వారిష్టపడుటలేదు.

శాసన సభోపసంఘములో నల్పసంఖ్యాకులు, నైన్యాధిపతికే సంపూర్ణ బాధ్యత యుండవలెనని చెలిపిరి. నైన్యాధిపతి, సామ్రాజ్య నైనిక సంఘాధిపతితో సరాసరిగ నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుకొనవచ్చునని, ఎవరుసంఘ కమిటీ రిపోర్టు చెలిపెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపై కొత్తధన బాధ్యతను గాని, కొత్త నైనిక విధానమును గాని మోపనియడల ఇటుల గావించవచ్చునని, ఉపసంఘమువారి యుద్దేశము. ఇట్టి యుత్తర ప్రత్యుత్తరముల ప్రతులు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని, ప్రభుత్వ కార్యదర్శికిని పంపవలెను. నైన్యములోని, కమిషనులకు భారతీయులకు విశేషముగ ప్రసాదించవలెనని, ఉపసంఘమువారు గోరుచున్నారు. నైనిక వైమానిక నౌకాదళములలో భారతీయుల నందరను, స్వేచ్ఛగ దీసుకొనవలయును. ప్రారంభమున కనీసము నూటికి 25 వంతున నయినను కమిషనులను భారతీయుల కొనగవలెను. భారతీయులు దేశరక్షణ బాధ్యతను వహించుటకు ధనముగ నుండుటకు, సాష్టవ మగు ఆర్టిలరీయులు నైన్య మేర్పడవలయును. బ్రిటిషునైన్యముల సంఖ్యను క్రమముగ తగ్గింపవలెను. ఇండియా ఆర్టిలరీయులు నైన్యపు ఉద్యోగులకును, సహాయ నైనికోద్యోగులకును దర్జాయందు భేద ముండగూడదు. బ్రిటిషు ఇండియను సర్విసులమధ్య, ఒక సర్విసులోని ఉద్యోగులను సామాన్యముగ నింకొక సర్విసులోనికి దీసుకొనగూడదు. ఆంగ్లోహైందవులగూడ భారతీయుల తరగతికిందనే చేర్పవలెనని, సూచించబడినది. ఇది చాలమంచి మార్పుయినను, భారతీయులకన్న తామధికులమని చాలెడి ఆంగ్లోహైందవుల కొరవలన ఆశాభంగము కలుగవచ్చును. మరియొకముఖ్య సూచనగలదు. హిందూదేశమందలి బహిరంగ, ఆంతరంగిక స్థితిగతు లవకాశమిచ్చి వెంటనే, తగినంతమంది అసాధికార సభ్యులుగల విచారణసంఘము నేర్పఱుప వలయును. ప్రజలు దేశరక్షణ కార్యములందు గౌరవముతో పాల్గొనుటకును, హిందూదేశము సంపూర్ణ బాధ్యత యుత ప్రభుత్వమును పొందుటకును, ప్రజలలో వ్యాపించిన కోర్కెలను సఫలపరుచుటకును ఏమార్గము నవలంబించుట యుత్తమమో, ఈ విచారణ సంఘమువారు కనుగొని రిపోర్టు జేయవలయును. ఇంతియగాక, మిలిటరీ వ్యయభారమును మోయుటకు హిందూదేశమునకు ఎంతవరకు సామర్థ్యముగలదో విచారించవలయును. అధినివేశ రాజ్యములతో సమానముగ దర్జాయ గౌరవమును గాంచుటకు, హిందూదేశపు హక్కును విచారించవలయును. కమిషను ఉద్యోగములకు భారతీయులను నియమించుటకే పద్ధతినవలంబించుట మంచిదో, చెప్పవలయును. ఇట్టి విచారణ సంఘమును నిర్మించు తలంపు మంచిదేగాని, విచారణసంఘముల వలన లాభముకన్న నష్టమధికముగ తలస్థించుట, అనుభవసిద్ధము. శాసనసభోప సంఘమువారి సూచన లెంతవరకంగీకరింపబడునో, చూడవలయును.

కృతఘ్నత

విదోషమునయినను సహింపవచ్చును గాని, కృతఘ్నతను సహించుట దుర్లభము. సహాయ నిరాకరణోద్యమమును ప్రతిఘటించుటకై బిసెంటుగారును, న్యాయండియూ పత్రికయు మిగిలిన వారందరికన్న ఎక్కుడుశ్రమ దీసికొనిరని, వెనుక జెప్పియుంటిమి. అందుచే ఉద్యమ విధ్వంసమునకు బూనువా రెల్లరును, బిసెంటుగారికి కృతజ్ఞతజూపి ఆమె నాయకత్వముక్రింద బిసెంటుగారు న్యాయమై యుండెను. అందుకుమారుగ, ఇంతకాలము నుండియు నిడురించుచున్న మెయిలుపత్రిక ఒక్కమారు కండ్లు నులుపుకొని, ఈ విషయమై తానే ప్రభు ప్రయత్నము చేయుచున్నట్లు ఆరాటము గావించుచు, బిసెంటుగారింతవఱకు జేయుచున్న సేవ నేమాత్రము గుర్తింపక, ఆమెతోద్బాటు నపేక్షించక, జస్టిసువక్ష నాయకులతో మాత్రము సంప్రతించుట, కృతఘ్నత గాక మరి ఏమగును? ఇట్టి కృతఘ్నతను సహించుటక బిసెంటుగారు నిన్నటి న్యాయండియూ పత్రికలో నిటుల వ్రాసిరి.

“ఇంతకాలమునుండియు, మెయిలుపత్రిక నిడురించుచుండెను. మార్చి మాసమధ్యమున ఒక్కవారి మేల్కొని, ప్రతికూల ప్రచారము గావించవలెనని కేకవైచెను. ఇది మంచిదే. యధము జరుగునపుడు క్రొత్త యోధుడుచేరుట మంచిదే. కాని, సహాయనిరాకరణోద్యమము నారంభించినది మొదలు, కొలదిమంది వీరులు ప్రజలలోపములను తెలుపుటచే, ననేకసభాలో నల్లరులపాలయిరి. దేశ సేవా కార్యములో వీరు ప్రజాభిమానమును కోల్పోయిరి. బలమగు పత్రికలు వీరిని నిరంతరము దూషించుచుండెను. వీరిని గూర్చి దురభిప్రాయములను వ్యాపింప జేయుచుండెను. పలువిధముల నిందింప సాగెను. ఇంతటి దురవస్థలో సయితము వెనుదీయక కొనసాగించిన పనినంతయు అసలేగుర్తింపకుండుట అక్రమము, మరి అన్యాయము. హిందూ, స్వదేశమిత్ర, ఆంధ్రపత్రిక, బాంబాయి క్రానికల్, అమృతబజారుపత్రిక, సర్పిలెటు, ఇండిపెండెంటు, డిమోక్రాట్, మహారాట్ర, కేసరిపత్రికలును, విశేషప్రచారముగల మరికొన్ని దేశభాషా పత్రికలును, అసహాయోద్యమ ఉన్మాదము నదుర్కొనుటకు సాహసించిన వారిపై నిరంతర దూషణ ప్రవాహమును కురిపించుచుండెను. సహకారవాదు లేమి జేసిరి? న్యాయండియూ లీడరుపత్రికలు రెండుమాత్రము, అసహాయోద్యమముపై నిరంతర యుద్ధము జరుపుచుండెను. లీడరుపత్రిక కేమి గతి కలిగెనో తెలియదు గాని, హిందూపత్రిక ఏజెంట్లు గావించిన బెదిరింపులవలనను, సహాయ నిరాకరణోద్యమముతో జరుపుచున్న సంతతయుద్ధమువలనను, మూడింట రెండు వంతులమందిచందాదార్లనుకోల్పోయితిమి..... మాకింతటి నష్టము గలిగినను, మాప్రయత్నమును విరమింపలేదు.”

ఇకనయినను, మెయిలుపత్రిక తన దోషమునకు విచారముజూపి, బిసెంటుగారి నాయకత్వముక్రింద ప్రతికూలోద్యమమును నడుపుటకు బూనుకొనునేమో, చూడవలయును.

రాటములు: మద్రాసు ప్రభుత్వము

నేటిదినపు మద్రాసు శాసనసభలో, చల్లపల్లి కుమారరాజుగారు, మంత్రులగు రాజగోపాలాచారి వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారిని రాటముల గూర్చి యొకప్రశ్న నడిగిరి. రెండుసంవత్సరముల నుండి గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరుజిల్లాలలో రాటముల నుపయోగించుటకు ప్రోద్బలము గలిగెనాయని యడుగగ, గతసంవత్సరము నూలుధర యధికమగుటచే, పై మూడుజిల్లాలలో కొలదిమంది స్త్రీలు ప్రాతరాటములను తిరిగి యుపయోగించినట్లుల కనుపించుచున్నదని, నాయుడుగారు చెప్పిరి. అసహాయోద్యమ మింకుకు ప్రోత్సాహ మొసగిననంగతి వీరికి తెలియదు గాబోలు. ప్రజలలో ననేకు లీ రాటముల నుపయోగించుచున్నారను విషయము, వారికి తెలియదు గాబోలు. ఇందువలన నూలు విస్తారముగ తయారయ్యెనాయని యడుగగ, ప్రభుత్వమువారి శాసనము తెలియదనియు, ఒకవేళ విచారించి కనుగొనినను ప్రయోజన ముండదనియు మంత్రి చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారిందుకు సహాయపడిరాయని యడుగగ లేదనిచెప్పిరి. ఇప్పుడు ఉపయోగించుచున్న రాటము పూర్వకాలపు మోటుపనిముట్లని చెప్పిరి. ఇతరప్రాంతములనుండి ఎక్కుడు మంచి రాటములను తెప్పించుటకు, పరిశ్రమలపై రెక్కరు గారు పూనుకొనలేదనియు, ప్రస్తుతపు రాటములను బాగుచేసి ఇంతకన్న మంచివానిని తయారు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనరనియు, చేతితో వడికెడి నూలు, మిల్లులలో తయారయ్యెడి నూలుతో పోటికి తాళజాలదని ప్రభుత్వమువారికి సలహాయివ్వబడెననియు, చెప్పిరి. రాటముతో వడికెడి నూలువలన ఉపయోగములేదని, ప్రభుత్వము వారు కనుగొనుటచే, ప్రోత్సాహపరుపరని, నిశ్చయమయినది. క్రొత్త పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము వారి వలన పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము గలుగునని తలచెడివారి ప్రత్యుత్తరమును గమనించిన సత్యము లేటపడును. రా. బ. కృష్ణారావుపంతులుగారికి జవాబిచ్చుచు, (1) నేవనలిప్టు ప్రెస్సు, (2) బ్రిటీషు ఇండియాప్రెస్సు, (3) యూనియను ప్రింటింగు వర్క్సు, (4) నేవనల్ ప్రెస్సు, (5) స్వదేశమిత్రకోప్రెస్సు, (6) పోల్ ఇండియాప్రెస్సు, (7) కనరాప్రెస్సు, (8) ఆంధ్రవాణిప్రెస్సు, (9) ఇస్లామియా ప్రింటింగువర్క్సు, (10) మహమ్మదన్, (11) సిద్దికి (12) క్వమీ, (13) హోగార్తా, (14) సౌందర్యవల్లి, (15) వెల్లూరు, (16) జ్ఞానోదయ, (17) బ్రహ్మసంధ ఆశ్రమపత్రిక, (18) సమరసభాధిని, (19) తాన్ముయార్, (20) ధనవైస్య ఊలియక, (21) విల్లింగుడను ప్రెస్సులనుండి జామీను కోరబడెననియు, మొదటి తొమ్మిదియు, 20వ ప్రెస్సును జామీనిచ్చెననియు, మిగిలినవి ఇచ్చులేదనియు ఈ సంవత్సరపు సమాచారము తమకు తెలియలేదనియు, ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. కర్నూలు, అనంతపురం, బళ్లారి జిల్లాలలో సహాయనిరాకరణ వలంబుల ప్రోత్సాహమువలన త్రాగుడు తగ్గెనాయని శివశంకరంపేళ్లగారు యడుగగ, తమకు సమాచారము తెలియదని, ప్రభుత్వమువారు నడివీరి.

పన్నులు

క్రొత్తపన్నులలో పోస్టులేట్లను గురించిన మార్పులను, డిల్లీ శాసనసభవారి రెంతవరకు గావించిరో వెనుక దెలిపియుంటిమి. కాని, ఈమార్పులు చివరవరకు నిలుచునో లేదో తెలియదు. అర్ధరా పోస్ట్జిని తిరిగి పునరుద్ధరించి, అర్ధరా కార్టలను

ఏర్పరుపవలయునని, శాసనసభ్యులు తిరిగి కోరి, ఆ విషయమై స్టేటుకౌన్సిలు సభవారి నిర్ణయము నంగీకరించెదమని తెలిపిరి. కేవలదినము, స్టేటు కౌన్సిలు సభవా రీవిషయము నాలోచించెదరు. శాసనసభలో స్క్రిండి మార్పులు గావించబడెను. 100 పుల్లలకుమించని నికపుపెట్టెలు గల గ్రోసుపెట్టెకు, 12 అణాలును, 100 పుల్లలకు మించినచో 100కి 12 అణాల చొప్పునను పన్ను విధింపబడుచుండును. మేరకు 100-కి 11 నుండి 2½ వరకు పన్ను తగ్గింపబడెను. గొడుగులమీద 100-కి 20 నుండి 11 వరకు డ్యూటీ తగ్గెను. గింజలు, వడ్డులు, మేరీ, పంట చెరుకు దప్ప మిగిలిన సరకులన్నిటిపై ప్రస్తుతపు గొడుగులేటుకు రూపాయికి 2½ అణాలు హెచ్చింపబడును. ఆహారపదార్థములు, పంట చెరుకు, మేరీమీదనున్న పన్నులు తొలగింపబడును.

యావద్భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము.

బెజవాడ సభలు

అవరిమిలోత్సాహము

బెజవాడ మ్యాజిస్ట్రేటువారిలో యా (మార్చి) 26 81 వ తేదీ శుక్రవారమునా దుదయము 8 గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగును. ఆ సాదే ఆ భవనముననే సభాస్థానము 1 గంటకు కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభ జరుగును. జిల్లాలోద్భవ అభ్యుదయ మెచ్చెర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు మ్యాజిస్ట్రేటువారి సీ కథలను జరుపుటకు దయతో నమ్రతలించిరి. సంఘసభలకు సభ్యులంతయు నిరంతరం రాకూడదు.

జాతీయవిద్యాసంఘసభ రామమోహన గ్రంథాలయ మందిరమున జరుగును.

సాయంకాలమున పాత మనమబ్బోర్లనద్ద నున్న యంగుమెప్పు అధ్యక్షుల ఆసాసియేషను ఆవరణయందు మహాసభలు జరుగును. ఆసభల కందియను రామయ్య.

స్త్రీలకును మహమ్మదీయులకును సౌదాగర అబ్దులు ఆజీము వాకపు భవనమున గాంధీ జాతీయపాఠశాలయందు ను బసలకును భోజనాదులకును ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు చేయబడును. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపు హోటెలుకూడ గలదు.

ప్రేక్షకుల కందరికిని భోజనసదుపాయ మొనరించుటకు యనపర్రుడ లక్ష్మీనరసింహం, విస్సంపెట్టి వేంకటరత్నంగార్లు మున్నగు హిందూనర్తకులు తలపురు సంఘముగా నేర్పడిరి. భోజనపు టిక్కెట్లు కావలసినవారు విస్సంపెట్టి వేంకటరత్నంగారియొద్దకు వెళ్లవలెను. భోజనమునకు ఒక్క పూటకు పన్నెండుఅణాలు. రోజుకు రు 1-4-0 చార్జీ అగును. లాభము వచ్చిన గాంధీజాతీయపాఠశాల కియ్యబడును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు యాపెరి 27 వ తేదీ రాత్రి కలకత్తానుండి బయలుదేరెదరు. 28 వ తేదీని విశాఖపట్టణమునను 29 తేదీని రాజమహేంద్రవారి 30 వ తేదీని ఏలూరులోను ఆగి ఆరాత్రి 11 గంటలకు కలకత్తా మెయిలులో బెజవాడలో దిగుదురు అని అయ్యదేశర కాశీనర్తరావు గారు తంతివార్త నంపిరి.

ఆర్యోపనిషత్తు:— ఆర్యోపనిషత్తును డి.పి.రాం దీపివారిట్లు ప్రాయశఃపాదు. — 18-వ తేదీని వైదికసభవారి (వారిశాఖ) ఎన్. ఆర్. కే.ఆ.య్యన హైకోర్టు కేసు గారి ఇంటికిద్దరికెను. వేదములపైను తత్పరించుటకు ముందు ఎం. X కే క కా స్త్రీ గారు (రావూ) కే క డ ల ను సభలోనుండి తేడిరామ్మని. ఆ డి బి హి రం గ స భ యగుటచే నలుగురుకుంటు పాట్లగలదు. వేదముల ముందు వేదముల సభ్యులను చేయుచుండిన వేదము లా: (రావూ)ముకే గ క సభ్యులకు పతనమునై యున్నది. నాయభిప్రాయము. ఒక (రావూ)ముకే యున్నది పట్టు పట్టుటవలన ఉభయతెగలకు యెడబాటు యొక్కతయగు. వేదము లొకరావూముకే నిర్దేశయ్యెదనని ఎకవైవకుభా వుచేసి చూడకుండును. ఆ దుకు X కేయెంచెదరను. ఆభిప్రాయ శివ కిరింతును చెప్పివుని ఆర్యోపనిషత్తు 447 ము. కి.లో గలదు.

అసహాయోద్యమము

తిరువూరు వార్తలు

పాఠశాల 12 గురు ప్రభులు కొరకు నగరసంఘాధ్యక్షుడు పురమందిరావరణమున నభ్యర్థన. నభ్యర్థ 200 మంది వచ్చిరి. డి. వి. కొయ్యపూసను. వి. పి. వి. ఎల్. గారధ్యక్షత వహించిరి. నిష్పాక్షికమగుచివారణ జరుగుట అధ్యక్షనరుని మానముగా జరిగిరి. ఇటీవల చాల చరిత్రములకు కలతలు అల్లగులు తిరువూరు జరిగినది. పెద్ద యోధ్యోగము కొందఱు ప్రోత్సహము చేయుటచే నీ అల్లరులు జరిగిన వని తలుపురు తలచుచున్నార గాన దొరతనమువారు తెలుసే నిష్పాక్షికమగు చివారణ జరగవలెనని యానభవారు కొరచున్నారను తీర్మానమును వి. కంఠమీసను. వి. పి. వి. ఎల్ గారవహించిరి. తీర్మాన ముమోసంపదించెను. ఆ తీర్మానమును రెసిడెంటు మహారాజా నిజానుగార్లకు పంపుటకు అధ్యక్షున కధికారులు తయారయ్యెను. నభ్యర్థ కొద్దియందీ క్రైస్తవులు ఎలాకానుకూడ వచ్చిరి. అదీవనము జిల్లామేజిస్ట్రేటును, పోలీసు సూపర్వైంటెంటుగూడ నభ్యర్థించు కడకుట నుండిరి.

కాంగ్రెసు మారకపు ఉపసంఘము.

ఈ సంఘమువారు నాగవరము కాంగ్రెసు వారి తీర్మానము ననుసరించి 20 వ తేదీన నానరాజు భాగల్పే గారి అధ్యక్షతక్రింద బొంబాయిలో సమావేశమైరి. నిర్భర లాటు, మదనగా గుఱవ్వపించిరి. తీర్మానమును నిర్దేశములకు కొందరిని నియమించిరి. దానిని ఉపసంఘమునా రామోంది పిమ్మట కాంగ్రెసు స్థానసంఘమువారికి పంపెదరు.

మంగరాష్ట్రీయభ్యర్థ

ఈనభ్యర్థ యానెల 20 తేదీన బాంబాయిలో జరుగును. కాంగ్రెసు తీర్మానమును రాష్ట్రీయవా రెంతవర కనుసరింప వలెనను నివయ మునభ్యర్థించు చర్చించబడును. వివిచిత్ర పాటుగార్లధ్యక్షత వహించెదరు. బాంబాయి స్వరాజ్య విభావమును నూరించెదరు. మిగిలినవారలను ఉద్యోగములతోను చర్చించుటకు పాటుగారి కెట్టి ఆశ్చర్యమును లేదు.

మిత వాదుల సభ

ఈనభ్యర్థ ఏప్రిలు 9-వ తేదీన కలకత్తా నగరమున జరుగును. బా రెంతవర కనుసరింప వలెనను నివయ మునభ్యర్థించు చర్చించబడును. వివిచిత్ర పాటుగార్లధ్యక్షత వహించెదరు.

చాలగుండి మహారాజులు, కాజులు నర్ బెయ్యి, నర్ నర్యాధికారి, మాన్యప్రభుమహర్షి మున్నగువారు 44 గురు సంకేతముచేసి ఆహ్వానప్రకటనను పంపిరి.

కరాచిలో మారతాభ్యర్థము

మాదురోజులు దుకాణములు మూయుటకు నిర్ణయించిరి. 21 వ తేదీన దుకాణములు ప్రారంభ మయింపదెను ప్రజలు శోభింపిరి. బస్ గుంపులు పోలీసువారు చువర గొట్టిరి. మరెవర గుంపు రాగు పిగరగా ముగ్గురిని పోలీసు వారు కట్టుకొని కెట్టికాచిరి చువరగొట్టిరి.

గాంధీమహర్షికు జయ

మహాత్మాగాంధీ, లాలాబజ్జరిరాం, శేఖరంధ్ర ఉత్తరంబవరాం, మాలానా మహమ్మదాల్, కాకతాల్, మున్నగు శేఖరవాల్లెలలను రెండవరంధ్రులందు 81-8-21 తేదీ గురు వారము బెజవాడలో జరుగవచ్చు యభ్యర్థారత శేఖర మహా బజరంధ్ర నభ్యర్థ రానెయింపబడును.

ఆ దినమునకు శేఖరవాల్లెలలందఱు వచ్చుకొనినట్లు వారిని దర్శించి వారుచెప్పెడి సంకేతములను వివరము విభావము మెయ్యెను. అట్లు పోవుటకు రైలుమార్గము సంకేతములకు సుండు వనియు కావున నిమగ్నముగా నుండ వలెయు విని కొందఱు కొరకునే రాజమహేంద్రవరమునుండి పోలినదెదరు. బెజవాడ పోవుటకు స్థిరపరచి 25-3-21 తేదీన మధ్యాహ్నమున నిట నుండి శేఖరవాల్లెలలందఱు బెజవాడకు తీర్మాలుచేయబడెను. కావున కర్ణాటకవరము 25-8-21 తేదీన రాజమహేంద్ర వరమునాని సంతాపముచే నాటకకాలవద్దకు 2 గంటలకు ప్రార్థ మే దండుచేయవలెనను నివయ ము అట్లు రాజమహేంద్రవరము నుండి బెజవాడకు 24 తేదీ నాటికే పి క్రింది సంకేతకాచేసినవారికి తెలుపవలెనను వని కొందఱున్నాడు. మూడి తేదీవచ్చెను, రాజమహేంద్ర.

25-8-1921 సంవత్సరం కుర్రవారములోనిన రెండువారో, తలెరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమున్ను, తూర్పు కృష్ణా జిల్లా సంఘమున్ను సమావేశమై భ్యర్థారంశేఖరమున నెర వేర్వదలచుకొన్నార గాన రెండువారముకాలము 25-8-21 నుంచును 6 గంటలకున్ను కడకుట ఆ రోజున 10 గంటల కును ప్రార్థించెను.

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లాలో మానవముగా మూడు అనుకట్టులలో కేర్వకుల పిల్లరచుడి మెరక మూడుమూడు 18 రు 12.80 చొప్పుననున్న య 18 రు 25.00 చొప్పున మూడు చొప్పున గవర్నమెంటువారికల్ల కడకుటా నమూనా చేయుటకు ప్రత్యక్ష కాబడిన గవర్నమెంటు శరతుకు రద్దుపరచవలసినిగా మదరాసు కానసభయందు 5-8-1921 తేదీన ప్రవేశ పెట్ట బడిన తీర్మానము ఆ నభ్యర్థారత నిరాకరించబడినందున ఆదిన యమె రయితులు అసహ్యులై రెండుపుటలకు నడరానాలు రయితులకల్ల నమూనాకర్తవించా కర్తవమును ఆహ్వానింపబ టును ఈ నెల 21 వ తేదీ వరకు 8 గంటలకు గుడివాడలో అమెనువల్లి గోపాలకృష్ణయ్య గారి మామూల కట్టునంతి కొలంబెరెడ్డి వి. పి. గారి అధ్యక్షము క్రింద కృష్ణాజిల్లా రయితుల సమావేశము జరుగును గాని జిల్లా రయితులు యానభ్యర్థ తత్వక దనుకేతు ప్రార్థించు.

భర్తవశేషి మల్లిఖార్జునము, కొల్లి శేఖరయ్య, పోలా శివరామస్వామి, కొంకంటి వెంకట్రామయ్య, నెండుగురు సంకేతములు గలవు.

అభ్యర్థారతము విశ్వకర్మ మహాజన సభ.

ప్రధమ సమావేశము.

మహాత్మా గాంధీగారి యధ్యక్షతక్రింద 1921 వ సం. రవయ రోషియోల్ 1 వ తేదీ కుర్రవారము ఉదయము గం 8-30 లగాయరు కృష్ణాజిల్లా, బెజవాడ కట్టుకును జరుగును. హిందూశేఖరయ్యకల్ల కొప్పడి శేఖరగూర్పుము, తల్లికూడ చేలితలల గూర్పుము లాలాబజ్జరిరాం, ఉత్తరంబవరాం, అలీ సోదరులు, పండిత మోలీలాలు నెహ్రూ, నేలము విజయ రావువారావులు మున్నగు ముఖసిద్ధ నాయకులు కూడ యువవచ్చునెదరు. అందరును దండుచేతు ప్రార్థించు. భోజన తనతి యెర్పాటు చేయబడెను.

గోవానజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము: 26-8-21 తేదీ కరవారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు మెండా వెంకటచలవతి ఉత్తరమోజుల బిచ్చాత్రి దాక్షర బిచ్చాజోశ్యుల ముఖ మున్నగునా అధ్యక్షత క్రింద (1) నూతన నిబంధనల తీర్కారము జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘవార్యర్యవాడల నెత్తుకొనుట కున్నా (2) గోవాన జిల్లానుంచి అంధీరాష్ట్రీయకు ఘము నకు సభ్యుల నెత్తుకొనుటకున్నా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల నభ్యర్థ జరుపబడును. యెను సాంబమూర్తి, కార్వర్వర్వ.

దర్శిరాల: స్వప్రీతి విజయభ్యుదయ భ్యుదయక కాండము: రోషివాడు సంకేత స్థానము బిగి సోదరారం (5 28-8-21) నూర్వోదయక ఫు ర. 12 (గం. 8-10 లకు) అమరావతి నక్షత్రము కర్వవభ్యుగ్గుతుండు, శ్రీనీతారావ (కలిస్తా మహాత్మవాదులు అంతకునే వెంకయ్య గారు జరిపెదరు.

నాయకులరాక.

బెజవాడలో ఏర్పాటులు.

వర్కింగు కమిటీ మీటింగు.

ఈ నెల 81 వ తేదీన ఉదయం 8 గంటలనుండి బెజ వాడలో గవర్నమెంటు చేతుల మూడినుకొనుటకు వర్కింగు కమిటీ మీటింగు జరుగును. దీనిలో మహాత్మాగాంధీ లాలాబజ్జరిరాం, పి. ఎల్. గారు, మహమ్మదాల్, విజయ రావువారా, కొండా వెంకటకృష్ణయ్య మొదలగు జనములగు నాయకులు సభ్యులు, ఈనభ్యర్థ ఎవ్వరిని ఇతరులకు పిల్లెట్టు కల్ల యింబిగాని ఉత్తరముగనాని రానియ్యరు.

అభ్యర్థారత కాంగ్రెసు కమిటీమీటింగు

ఈనభ్యర్థ 180 మంది సభ్యులు ఈనభ్యర్థ మూడినుకొనుటలో 81-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకుండి జరుగును. అదీవనము పోయింకెను అంతకు ముందును ప్రారంభి గాని యెడల 1-వ ఏప్రిలునాడు గూడ మూడినుకొనుటలో జరు గును. దీప్తికర్వోద్ధ (వెసిడెంటుగారగు మోచర్ల రామచంద్ర రావు వంతులగూడ ఈసభ్యులై మూడినుకొనుటకు దండుచేసి నాడు. ఈనభ్యర్థోకూడా సభ్యులు కానినా రెవరిని ఉచిత ముగాగాని పిల్లెట్టు కల్లయింబిగాని రానియ్యరు. అంతకును ఏయింబిభర నిర్ణయించినయెడల పిల్లెట్టు కొనెదకునియూ పిల్లెట్టు తేతుకు సంకేతమిసె దనియు మాన్వ (నాయకున్నం దున సభ్యులుగానినా రెవరిని ఉచిత మోకలికి రానియ్యరు వారి కందరిని యిందుములముగా మనవి చేయు చున్నాము.

బహిరంగసభలు.

నాయకులగు నందరింబులకు అంధీరేశ్వరయ్యకల్ల వివిధభాగములనుండియు ఆంధ్రమహాజనము ప్రేక్షకులుగా దండుచే నెదకుగాన వారి కందరుకు నాయకులయొక్క సంతో మును వినిపించుటకై 81 వ తేదీ సాయంత్రీయనకు 1వ ఏప్రి యలో సాయంత్రీయనకు, నూతు 6 గంటలనుండియు గవ ర్నమెంటు చేతుల మూడినుకొన్న సమీపమున రెండు కాలుసల మధ్యనున్న పెద్ద మైదానములో బహిరంగసభలు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. ఏయింబి 1 వ తేదీ ఉద యమునకునూ బహిరంగసభ జరుపుటకై శ్రమిత్పించబడు ను. ఆ మైదానములో ఎన్నిలక్షలవర మైనను మార్పులుటకు తావుగలదు. నాలుగు ఉత్తరమునవేకులు అమర్చబడినవి ఒకేదాపు నల్లరు నాయకులు ఉత్తరమునముట్టుకుట వీలుగా ఏర్పాటుచేయబడినవి. ఈ బహిరంగసభలకు పిల్లెట్టు తేతు. అందరును పులితముగా రావచ్చును శ్రీమై మార్పిటుకుట ప్రత్యేక ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

బాటియో విద్యార్థినిజనసభ

మాలానామహమ్మదాల్, రు లాలాబజ్జరిరాం, గూర హిందూశేఖరగారి వివిధభాగముల విద్యార్థియుల (కథానో పాథ్యాయులు) బాటియోవిద్యార్థిభావమును నిర్ణయించుటకు రామమోసాన భర్తపుస్తకభాంధాగార భవముందు నభ్యర్థ చేసికొనెదరు. ఈనభ్యర్థ 81 వ తేదీన జరుగును తే. 1 వ తేదీన జరుగునది ఎన్నిమంటలకు జరుగును ఇంకను నిర్ణయించబడ లేదు. ఈనభ్యర్థ ప్రత్యేకముగా బాటియోవిద్యార్థిభావముల కు సంబంధించి యెంబిగాని వెంకటకృష్ణయ్యకును మాన్వ ఆహ్వానములయిన వారు తప్ప మిగిలినవారి నెవరిని ఆహ్వాని కరానియ్యరు.

నాయకుల బసలు

చాలవరకు నాయకుల లండరును గవర్నమెంటు చేతులకు బస చేయుచును. మహమ్మదాల్ నాయకులకు భిల్లాభరు కమి టీవారు మార బిచ్చాత్రి ప్రత్యేక ఏర్పాటు చేయచున్నాడు.

మాడవన్ను ప్రజలకు ఏర్పాటు.

అంధీరేశ్వరయ్యకల్ల అంధీరెట్టునుండియు ఎత్తుకు మెగా ప్రజలు వచ్చునట్లు నూచుట కప్పుడు మున్నవి. అనేక వోటుకుండి భజనము చేసికొనియూ వారిసభలకు రావలయునని చాలామంది ప్రయత్నములు చేయుచున్నులు తెలిపవచ్చు చున్నవి. అట్లు అదేమోగారి కాల్పి గృహములో, అవరణ లో కుంబిక్రిందను మహమ్మదీయ ప్రేక్షకులకు బస ఏర్పాటు చేయబడినది. దానికి సమీపములోనే మహమ్మదీయ సోద రుల నిమిత్తము పూటకూర్చి ఏర్పాటు చేయబడింది. మాయూరి వస్త్రల లండరును, యెంబిగ్గి, లక్ష్మీరంజింసాంనాని అంధీరెట్టుక్రింద సభచేసి మాడవన్ను నేనెటు ప్రజలకు భోజన ఉదాహరణమునెంబిగ్గి వని వినిగా ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. బెజవాడలోని పట్టుకు మధ్యము నున్న మూసాఫరు బంగళాయొక్క వికలమైన ఆవరణలో పెద్ద పెద్ద మండిపు నిర్మియచున్నాడు. ఉచ్చుగా రెందరికి దచ్చు పుచ్చుకొని భోజనము పెట్టబడును. భోజనముతో యెంబిగ్గి తద సతనరము తేతుండ భోజన తనతి ఏర్పాటు చేయబడు చున్నది. భోజన కమిటీ నుకలి నెయ్యెర్పాటులు నిమిత్తము యేర్పడినది. రెండుపుటలకు ఒక కల్యాణము టిక్కెట్టు కొనుకొని భోజనపు కర్వము 1-4-0 ప్రతిపుటకు నేకుగా టిక్కెట్టు కొనుకొని రు 0-12-0 లు చొ. భోజనపు కేట్టు నిర్ణయించబడినది. కుడియొ భోజనము దొరకును. కొందఱు దీనికి పెట్టుకు పిట్టి భోజనము మున్నులు చేయుచున్నాడు. ఏయింబి లాభము మిగిలినయెడల యా వస్తువమునకుటి గాంధీ నాటియ పాతకాట ఇయ్యబడును. సప్తమవచ్చినయెడల కమి టీవారి కింబిందెదరు. ఇకనాక వచ్చిన ప్రజలు నిల్చిమియటకు అంధీరెట్టుక్రింద సంత్రు చేయబడుచున్నవి. చరిత్రేంద్రలు కూడ నిర్మియవలెనున్నవి. భోజనపు టిక్కెట్టు కావలసినవారు తెలుసే శ్రీమైత విస్సెరెట్టి వెంకటరత్నం గారికి బెజ వాడకు ప్రాయతతెను.

అయ్యోజీవర కార్యకర్తరావు.

హిందీ బాలశిక్ష

శ్రు వారము లోపల మా హిందీ బాలశిక్ష ద్వితీయ ముద్రణము నుండి వెలువడగలదు. వెక్కురు కొరులచేత ఈమాటు ఉచ్చారణయును పదములప్రక్క చేర్చి యున్నాము. ఇందువలన 12 పుటలు వెరుగుటయును, ధరలో వెనుకటి కంటె నిక రెండణాలు అధికమగుటయును సంభ వించినది. గ్రాహకులు ఇందులకై అన్యధాచిత్తులు గాక తమతమ పేరుల వచ్చు గ్రంథముల వీపీ లను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

మనోజరు, ఆంధ్రప్రతిక,
పోస్టువార్డు 212 మద్రాసు.

—:0:—

[illegible]

విద్యుత్తు పాత్రో నాడు వాతావరణవ్యవస్థ ప్రభుత్వము
వాతవ్యవస్థ గ్రాంథమును నిర్దేశించుట నాదు పాత్ర, పాత్రమును
యంత విద్యుత్తు గలవ్యవస్థయందు నిమగ్నమునకును వాదనము
విద్యుత్తును సంగతమున మనము స్వయంజీవి పాత్ర గల

లాభాల్లేజీ కాన్పులు:— ఆనందలింగ శర్మ అబ్దుల్
రహిమానాద యాత్రా పంతులి వనతి ప్రోత్సహించేడు. శ్రీ
రామలింగయ్యగారు రాజీయ కృత్యచరణ పూర్తిచేసి లాభాల్లే
జీ కాన్పులు పంపిణీచేసి, గౌరవకాంక్షానుభవమును
జేసి తిట్టిన సోపానము బహుదూరమునకు వెళ్ళినది. విడిచి
దొంగలు బయటపెట్టినది కాదు.

Lord Reading.

A Tentative Declaration of Policy.

Justice According to Equity.

(REUTERS.)

LONDON, March 17.

Interviewed by a representative of the *Daily Mail Gazette* prior to his departure, Lord Reading emphasised that the offer of the Viceroyalty appealed to him, because it came when the old order was being rung out in India and a constitutional regime was beginning which opened a broad path in which the Indian people with their ancient, wonderful culture could march hand in hand with the British towards a common goal. The diffidence which he admitted he originally experienced was now being replaced by a determination to go out and administer justice not according to the law as here but according to equity, irrespective of race, colour, creed or caste. Lord Reading agreed that the task would be onerous but he had always chosen to face difficulties and he meant to do so in India. The more he studied India the more he was convinced that human nature there was not different fundamentally from here.

Lord Reading said he had not a cut-and-dried policy. He preferred to preserve an open mind until he had personally discussed matters with the representatives of all communities. He was convinced that Indians would not criticise or condemn him before he had a fair opportunity to show that he meant to help India to stand erect among nations.

Mr. Montagu accompanied Lord and Lady Reading to Dover whence they will proceed to Marseilles to-morrow. Before entraining at Charing Cross, Lady Reading received bouquets and inspected a Boy Scout Guard of Honour.

Farewell to Lord Reading.

LONDON, March 18.

Among distinguished personages bidding farewell to Lord and Lady Reading were Mr. Lloyd George, Lord and Lady Creve, Lord Curzon Lord Middleton H. H. the Aga Khan, Lord Inchcape Lady Sandhurst, Sir William Meyer, Sir William Duke, Sir J. D. Rees M.P., Sheikh Kidwai of Gadhia and Mrs. Asquith.

America and Allies.

Cementing Friendship.

LONDON, March 19.

NEW YORK.—A huge gathering headed by American Legion assembled in Madison Square Garden yesterday evening. General Pershing addressed the gathering and there was great demonstration when mothers wearing gold stars in recognition of their sons lost in war marched in procession round the amphitheatre; crowds outside listened to impromptu addresses. Meeting unanimously adopted resolution condemning mischievous propaganda and resenting disloyal attempts to breed dissension between America and Allies.

Russian Contracts Test Case.

Krassin's Statement.

LONDON, March 19.

Krassin interviewed in London hoped that the test case regarding Russian gold and also two cases regarding attachment of consignments of timber and potassium bought in England last year would be decided in English Courts next week. He said that pending decisions, all contracts, even contract with Armstrong Whitworth for repair of Russian locomotives had to be delayed owing to risk of attachment and Russian locomotives were at present time being repaired at Reval or in Germany. Krassin declared that in spite of difficulties of transport owing to shortage of fuel those who asserted that Russia had nothing to export would be surprised before summer was finished.

Russia and Poland.

A Treaty Signed.

LONDON, March 18.

WARSAW.—Final treaty between Russia and Poland was signed at Riga yesterday evening and is the result of negotiations which have been in progress since November 12th. Treaty provides that thirty million Gold Roubles shall be paid to Poland within the year and other provisions are largely identical with the Preliminary Treaty which was signed last October. Damski Chief Polish Delegate in a speech said that Poland had at last gained independence and hoped to live on friendly terms with Russia. She would give freedom to all nationalities within her borders. Diet has voted for New Polish Constitution.

In Russia.

A Twentyfour hour Armistice.

LONDON, March 17.

It is understood that a twenty-four hour armistice has been concluded between Georgia and the Bolsheviks and that peace negotiations are in progress but no details are yet to hand. Batum appears to be in danger of falling into the hands of the Bolsheviks if peace does not materialise.

Plebiscite in Upper Silesia.

Collisions between Poles and Germans.

LONDON, March 19.

There are prospects of fierce collisions between the Poles and Germans during the Plebiscite which begins in Upper Silesia to-morrow. The area comprises 50,000 square miles and a population of two and a half millions. Both sides are conducting fierce, last-minute propaganda.

Duke of Connaught.

LONDON, March 17.

A Nice telegram says that the *Malays* with the Duke of Connaught on board arrived at Ville Franche on March 17th. The Prefect of Alpes Maritimes greeted the Duke of Connaught on behalf of the French Government.

Politics in Britain.

Cabinet Differences.

General Election?

(REUTERS.)

LONDON, March 17.

Grave differences have arisen in the Cabinet over Mr. Lloyd George's new Irish proposals.

These include the establishment of a Constituent Assembly formed of the Northern and Southern Parliaments but with no coercion of Ulster, Ireland to remain in the British Commonwealth, but members of the Southern Parliament will not be required to take the oath of allegiance.

The resignation of one or two Cabinet Ministers is imminent and a General Election is probable.

Mr. Edgar Law has, I understand, already resigned. The agreement with Krassin is another cause of disagreement. —(Statesman.)

Britain's Naval Estimates.

America and England.

LONDON, March 17.

In the course of the debate on the Navy Estimates, Mr. Asquith emphasised that the present was the most favourable opportunity to reduce the ample margin of naval strength held by America and Britain over all other Powers, as a truce in the arms race between the two great English-speaking peoples was an absolute impossibility.

Sir Edward Carson declared that 1921 was the most critical year that the navy had faced in the whole of its history. It would be the greatest catastrophe to become the second naval Power. He was not confident that the estimates even maintained that standard.

He pointed out that in 1925 United States would have eighteen most modern capital ships Japan eleven and Britain five. Replying Craig said that not single member of Board of Admiralty have signed estimates unless he had been satisfied that they safeguarded imperial interests.

Sinn Fein Incendiarism.

LONDON, March 17.

On the night of March 18th seven fires broke out simultaneously in the Survey outskirts of London and large valuable stocks were burned. The outbreaks are attributed to Sinn Fein Incendiarism.

Indian Divorce Decrees.

LONDON, March 17.

In the House of Commons, Sir J. D. Rees, asked what action would be taken in view of the decision recently affirmed by the Courts that divorces granted by Indian High Courts to Europeans technically undomiciled in India are invalid in Britain.

Mr. Montagu replied that it was proposed to ask Parliament to pass a Validating Act, and the necessary steps were being taken without delay.

Status of Indians in Dominions.

Suggested Reference to the League.

LONDON, March 16.

The problem of the status of Indians in British Dominions is again engaging attention in view of the failure of the Colonial Office to make representations to the League of Nations regarding racial restrictions imposed on Indians in the mandated territories of Samoa, New Guinea, Pacific Isles, South and West Africa.

The Colonial Secretary contends that the matter must be the subject of direct negotiations between India and the Dominions.

The Indian Overseas Association contends that India, as a member of the League, has a right to make representations to the Council, and that it is the duty of the Imperial Government to support India in view of the hostile attitude of the Dominions. —(Statesman.)

Baronetcy is being conferred upon Sir Charles Monro.

(Associated Press.)

A Meeting in Trichur.

Demand for a Public Enquiry.

TRICHUR, March 20.

In pursuance of a requisition made by 12 leading citizens of Trichur the President of the local town hall convened a public meeting in the Town Council premises to move the Government to hold a public enquiry in connection with the recent disturbances. Over two thousand persons were present Mr. V. K. Kochunni Menon, B.A., B.L., presided. Mr. Menon urged that an impartial public enquiry was absolutely necessary in view of the serious nature of the disturbances in order to restore the harmonious relationship that existed among the different communities in the town prior to the unfortunate occurrence. Mr. V. Kander Menon, B.A., B.L. moved the following main resolution.—In view of the serious nature and probable for reaching consequences of the recent disturbances in Trichur, and in view of the general impression that they were brought about with the connivance and support of certain responsible officers of Government, this meeting of the citizens of Trichur and its neighbourhood is strongly of opinion that a searching public enquiry should be held in connection therewith, and requests His Highness Government to take immediate steps to hold such an enquiry and to take such measures as are found necessary to prevent similar occurrences in future. The resolution was carried unanimously. The meeting authorised the President to communicate the resolution to H.H. the Maharaja, the British Resident and the Dewan. A few Christians and Ezhavas were present at the meeting. The Additional District Magistrate and Mr. Brown who succeeded Mr. Chakko as Superintendent of Police were present throughout the meeting.

Non-Co-operation.

A Round Table Conference Urged.

To Consider the Present Situation.

(ASSOCIATED PRESS)

LAHORE, March 19.

At the Punjab Legislative Council to-day Maanvi Mubhar-ram Ali Chisti moved the following resolution:—That this Council recommends to the Government to arrange a round table conference of members of the Executive Council, Ministers of Government, selected non-official members of this Council and other influential Hindu, Muhammadan, Sikh and Christian leaders (including recognised leaders of the non-co-operation movement) in the Punjab to consider the necessary steps to be taken to reconcile the people and to maintain law and order in the province. Several members supported the resolution.

Raja Narendra Nath then moved the following amendments to the resolution that the words "to the Government" be omitted and the words "To His Excellency the Governor General of India in Council the necessity of appointing an All-India round Table Conference consisting of leading officials and non-officials of the country to which" be substituted (2) that after the word Punjab the words "and elsewhere should be invited" be added. (3) That the words "in the Province" be omitted and the words "and to ascertain how it is possible to secure co-operation" be added.

All the amendments were accepted by the Council without a division and the amended resolution was further debated the majority of members supporting the resolution.

Sir John Maynard.

Sir John Maynard on behalf of the Government assured the House that the Government did not ignore the gravity of the situation created by the non-co-operation movement. They were always ready to accept any proposal which will help in putting an end to the evil. He himself saw no sacrifice of dignity in taking part in such a conference. (Applause) The matter however principally concerned the Government of India and if the resolution was passed the local Government would forward it to the Government of India.

Resolution Carried.

The amended resolution was then put to vote and carried amidst applause. Fiftyone members voted for the resolution while none voted against it. Among Government members who voted for the resolution were Sir John Maynard Mr. Fazli Hussain, Sardar Sunder Singh Majithia Shaikh Asghar Ali, Mr. Gibson and Mr. Ives. The Council adjourned till 5th April.

Repression in Bihar.

A Resolution in the Council.

PATNA, March 19.

The rest of the day was devoted to discussion of a resolution recommending that district officers should be instructed to refrain from the policy of repression against non-co-operation. Speeches were made for and against the resolution. Several members of the Council opposing it. Criticisms were made against the circular on the Ministry of local self-Government in which the chairmen of District Boards and Municipalities were directed to ask of members and employees of such bodies not to sympathise with the movement or attend non-co operation meetings. The Hon'ble Mr. Das took entire responsibility for the circular and pointed out that there was no objectionable matter in it and made a fervent appeal to the Council to combat the movement which was directed to destroy the Government. The Hon'ble Mr. Lemesurier stated that the Government had not entered into repressive measure and could not accept the resolution. He had already stated on a previous occasion that the Government was not anxious to resort to repression. He said that if anybody whether co-operator or non-co-operator, caused violence he would be dealt with. The mover after hearing the Hon'ble Mr. Lemesurier withdrew the resolution.

Malabar News.

MALABAR, March 21.

A Malabar message states:— Meetings to mark sympathy with Mr. Yakub Hassan and the three local leaders were held at Korabuzha, Mankara, Theenmalapuram, Alature, Pudukota and various other places on the 16th instant and neighbouring dates. About forty students of the Ottapalam High School absented themselves on the 16th instant. A National elementary school has been opened at Bellipattam where more such institutions are proposed to be started.

Dr. Cholkar's Case.

NAGPUR, March 19.

In Doctor Cholkar's seditious case Mr. Kamat, Marathi shorthand official reporter replying to the court stated that his longhand notes were most in effect a record of Dr. Cholkar's speech. Dr. Cholkar's speech as corrected in the court is the least incorrect record of his speech. He further stated that the longhand notes as transcribed by him deferred in meaning in some places from that of his shorthand notes. Mr. Kamat's desposition finished. Mr. Pradhan another Marathi official shorthand reporter will be cross-examined on Monday.

Ottama's Arrest and After.

Bail Refused.

RANGOON, March 21.

To-day being fixed for U. Ottama's appearance before Pyapou Magistrate almost all shops were closed in Rangoon including Indian and Chinese. Some European firms to avoid trouble gave Burmese employees a day's leave. Application for bail on behalf of Ottama was refused by the District Magistrate. Six Burman Barrister left Rangoon on Sunday for Pyapou to undertake defence.

At a meeting of the Bihar and Orissa Legislative Council an amended resolution urging the establishment of charitable dispensaries in rural areas and in police Station areas having a population of over one and quarter lakhs was accepted by the Minister.

All-India Congress Committee.

Meetings at Bezwada.

Tremendous Enthusiasm.

(FROM A CORRESPONDENT.)

BEZWADA, March 21. Working Committee meets at 8 a.m., 31st March in Museum Hall Bezwada. All-India Congress Committee meets at 1 p.m., the same day in Museum Hall. M. Ramachandrarao Pantulu Garu, President, District Board, has kindly lent us the use of Museum Hall. No admission to Committee meetings except to members.

National Education Committee meeting will be held at Ram Mohan Library Hall. Public meetings arranged in evenings on Young Men's Athletic Association grounds near old Munsiff Court free to all.

Arrangements.

Special arrangements made for Azems Wakf building and Gandhi National School. Sladies, Mussalman visitors, boarding in Soudagar Abdul Special hotel for Mussalmans is arranged. Hindu merchants under the leadership of Yenamandra Lakshminarasimham and Vissamsetti Venkataratnam formed a strong committee making arrangements for the meeting of all visitors. Those who require mess tickets should apply to Mr. Vissamsetti Venkataratnam. Messing tickets will be sold at one rupee four annas per day or annas twelve for one meal. Profits will go to Gandhi National School.

Pandit Motilal Nehru leaves Calcutta on 27th night. He tops at Vizagapatam on 28th and Ellore on 30th. Arrives at Bezwada on 31st night 11 p.m. by Calcutta Mail.

Other leaders' movements not yet definitely known. All-India Viswa Karmam Liberal Federations first convention for encouragement of handicrafts is arranged to be held at 5/30 A.M. 1st April morning on the public meeting grounds. Mahatma Gandhi is expected to preside. All factories at Bezwada will be open for visitors' camping.—By wire

(Associated Press.)

Bengal Conferences.

The Congress Party.

CALCUTTA, March 21. The Bengal Provincial Conference will be held at Barisal on the 20th instant. The question that how for the Congress resolution is binding on Provinces will come up for discussion. The President Mr. Bipin Chandra Pal is expected to formulate a scheme of Swaraj which they demand and the position of provinces in that scheme. He is not against the proposal of a Round Table Conference with officials and moderates.

Moderates.

The Conference of Moderate party will be held in Calcutta on the 9th instant. The Conference will make practical suggestions with regard to All-India as well as provincial finances and also make suggestions for moral and material advancement of provinces and rouse spirit of self help. The Conference will take up the question of reconstruction of rural areas with a view to improve the economic condition and vocational education. The Conference will also consider questions of administrative reforms as also question of sanitation, education and medical relief in rural areas. It will also consider methods to be adopted to combat the non-Co-operation movement.

Sacred Shrines in Mesopotamia. Rumours of Desecration Denied.

LUCKNOW, March 21.

With reference to the rumours of the desecration of sacred shrines in Mesopotamia and other matters the following communique is issued:—H. E. Sir Harcourt Butler has already stated that the rumours that Mujahids had been poisoned and that the sacred place of Najaf has been bombarded by the British were totally false. Two Mujahids had died of old age after long illness without any suspicion whatever of poisoning. Najaf had not been bombarded by the British troops or by troops under British Officers. With regard to other statements the High Commissioner of Baghdad has telegraphed that there is no foundation of the rumour that the mosque at Najaf Ashraf was damaged by bombs or shells or rifle fire or that the mosque at Qula was over occupied by the Sikh troops. Not only was there not a single shot fired at Najaf Ashraf but guards were posted at all gates and not even British officers were allowed to enter the town. Should the Shias of India desire the High Commissioner of Baghdad would give every facility for a deputation to visit the sacred places and reassure their coreligionists.

A Sensational Murder.

LAHORE, March 20.

A Press Communique says:—Report has been received of a murder committed in Gurdaspur district in which the murderer with his Kirpan killed his nephew and his nephews mother. This is the first reported case in which a Kirpan has been used as a weapon. Another Communique states that considerable apprehension has of late been caused in various parts of central Punjab by bands of men proceeding often in military formation armed with arms and similar weapons. The Government has accordingly issued orders for gradual disarmament of such bands and prosecution of their leaders under the Arms Act.

Rangoon News.

RANGOON, March 20.

Detailed news of the loss of Hong Moh shows that the ship wrecked on Lamock Island about 23 miles from Swatow. Captain H. Holmes is among the lost also 800 Chinamen. Heavy mist prevailed at the time of the accident and it is surmised that the Captain decided to steam for Amoy instead of calling at Swatow.

The Hon'ble Mr. U. Hpay member of the Legislative Council died suddenly at his residence yesterday.

Council of State.

Official Resolutions.

Interpellations.

(ASSOCIATED PRESS)

DELHI, March 18.

The Council of State met to-day to transact official business. Only nine questions appear on Agenda paper. Mr. Aaji Mohamed Ismail Khan took oath of allegiance. Replying to Mr. Maung Po Bye in the Commander-in-Chief said that Government contemplated the shifting of the site of contention in Rangoon but no decision has yet been reached.

Mr. Sarma replying to the Hon. Lala Sukhbir Singh said that the attention of local Government had been drawn to the recommendations of the Joint Parliamentary Committee regarding legislations on the system of land revenue.

A Joint Committee for Indian Factories Act.

The Secretary read a message from the lower House recommending to this House to have a joint committee on Indian Factories Act. Mr. Chatterji, Secretary for industry, moved that the Council of State agree to the recommendation of the Legislative Assembly to refer the Indian Factories Act Amendment Bill to a joint committee consisting of twelve members of whom the following six be nominated to represent the Council of State:—Mr. Alexander Murray, Sir Manekji Dadabhai, Mr. Lalubhai Samaldas, Mr. Kale, Mr. Macrieff Smith and mover (Mr. Chatterji). The mover said that the bill had already been circulated among members and was merely consequential on the resolution agreed to by this House one month ago ratifying the draft convention of the Washington International Labour Conference. Mr. Lalubhai supported emphasising that inspection staff should be absolutely impartial. The House agreed to the resolution.

Bills Passed by the Lower House.

The Secretary to the Council read a message from the Assembly saying that they had passed the Civil Procedure Code Amendment Bill as passed by the Upper Chamber. The Secretary also laid on the table the Calcutta University Bill and the Finance Bill passed by the Assembly.

The Finance Bill.

At this stage Mr. Cook, Financial Secretary, asked the President to exercise his discretion to suspend the existing rules to make it possible for the Finance Bill as passed by the Assembly to be taken into consideration by the Upper House on Wednesday the 23rd March. He pointed out the urgent necessity of getting this Bill passed and assented to by the Governor-General before the end of this month for, otherwise the Government would lose revenue to the extent of 75 lakhs of rupees. He said that the Bill as originally circulated to the House had been amended by the Assembly in matter of details, but the main principles and items remained unchanged. He hoped that the House would also agree to consider it on Wednesday.

To be Considered on 23rd March.

The President said that in view of cogent reasons put forward by Mr. Cook he would agree to suspend the existing rules and allow the Bill to be taken into consideration on Wednesday. Rules regarding time limit in the case of amendment would also be suspended.

Mr. Froom asked the President as to the nature of the amendment he would allow with regard to the Finance Bill. The President said that in order to avoid unnecessary delay he would take this opportunity to inform the House that under the Government of India Act none except the Government member had power to ask for increase in demand of taxation. The House could reduce taxation but not increase it unless some increase be made to correspond to reduction made by the House.

Sir George Barnes moved that the Import and Export Goods Act 1916 Amendment Bill as passed by the Assembly be taken into consideration and passed. He said that the Government wanted to extend this Bill for one year only, but assured the House that the Government would be glad to remove these restrictions at the earliest opportunity if they were not required. However, the Act would not be used except on urgent public necessity.

Sir Manekji Dadabhai supported in view of the Government assurance. The Bill was passed.

The Indian Tea Cess Act 1918 Amendment Bill as passed by the assembly was also passed by the House. The Council of State adjourned till Wednesday the 23rd instant when the Finance Bill would be taken into consideration. It is understood that the members of the Council of State will have informal discussion on the Finance Bill to-morrow.

Congress and Exchange

A Meeting of the Sub-Committee.

BOMBAY, March 21.

A meeting of the Exchange Sub-Committee appointed by the Congress at Nagpur to consider the commercial situation with regard to exchange was held in camera yesterday afternoon with Mr. Hansraj P. Thackersey in the chair. Mr. Girnarilal, convener of the meeting explained that the meeting of the working committee was held in Calcutta in January last which advised the public not to act upon the Congress resolution regarding non-completion of contracts pending the reports of committee appointed thereunder. In the light of more reliable information the committee had authorised the speaker to submit a comprehensive report of representative Indian mercantile opinion. Mr. Madan, of the Indian Merchants Chamber and Bureau opened discussion by criticising a strong language currency and exchange policy of the Government. An interesting discussion followed an suggestions embodying the views of various organisations were made after which a sub-committee was appointed to draft a suitable resolution to be put before the meeting to-day which as finally adopted will then be submitted to the All-India Congress Committee for necessary action.

The Turkish Question.

Illusory Concessions.

"Would Prefer Death to Dishonour"

(REUTER'S.)

LONDON, March 17.

The Turkish Delegation returned unsatisfied for consultation with the proposed modifications which the Turkish and Indian Delegations alike regard as illusory. The proposed modifications are silent on Syria Palestine Mesopotamia and leave Thrace Smyrna under the Greeks. Meanwhile cables from Thrace say the Greeks are persecuting Muslim inhabitants, and are populating the country with Greeks from outside. There is a serious apprehension of extinction of Islamic institutions. Indian Delegates are unanimously urging the Khilafat Committee's full demands.

Turkish Question Affects World's Peace.

At a dinner given by Indians to the Turkish Delegation, Mr. Hasan Imam welcoming the Turkish Delegates said:—The Turkish question affected the world's peace. Papers said Thrace was not to be given to Turkey. It was no question of giving anything to Turkey, but of letting Turkey have what was hers. If Thrace was refused to Turkey, India would either as to get out of the British Empire, or would be another Ireland within the Empire. If the Turkish representatives accepted the denial of Thrace, India would regard them as degenerates of a race with great traditions.

Death Preferable to Dishonour.

Bekir Sami Bey, replying, said:—The Turks will never give up Thrace and Smyrna. They wanted peace, but peace with honour. They would prefer death to dishonour, and to prove themselves true sons of their ancestors. As to the Arabic speaking population the Turkish Delegations, in their memorandum to the Allies, say that they demand complete self-determination for Arabs.

Heart-Rending News from Constantinople and Angora.

Heart-rending accounts of conditions in Constantinople and Angora are being received. Men, women, children and crowds of refugees are dying of starvation. Disease is taking a heavy toll. Death-rate is appalling, and relief is the most urgent.—(Bombay Chronicle.)

(Associated Press.)

Naukara Tragedy and After.

LAHORE, March 19.

A Press Communique says:—During the past five weeks reports have been received of the seizure of ten shrines in the Lahore District by Akali Jathas in cases of Sadho Rams Dharamsala and Gurudwaras of Manak Shrines have been attached and a Police Guard placed in charge. No arrests were made, but some forty persons are in custody for complicity in the illegal seizure of the other two shrines in cases of Jambhar. Kalan Manos and Guru Manget Akalis have relinquished possession on hearing of action taken by Government at Manak. The dispute at Lufiani has been settled in favour of Mahant who remains in charge, but under local supervision. Details regarding three remaining shrines have not yet been received. The important shrine of Bhai Pheru was attached as soon as news was received of the seizure of Manak and there being no attempt to disregard the order of attachment it is hoped that a satisfactory settlement of existing disputes by lawful method will soon be reached. Prosecutions are pending against persons who had a part in the seizure of Sadho Rams Dharamsala and shrines of Manak and Jambhar. The first of these is nearly concluded and others will be heard in the course of next week.

Legislation re Sikh Shrines.

LAHORE, March 20.

A communique states that the question of the possibility of an ordinance to provide for the immediate consideration of urgent cases connected with Sikh shrines has been discussed more than once during the last week between the members of the Punjab Government and Sikh members of the Council. It has been decided by the Government that emergent legislation of this character should take the form of an act of the Provincial legislature other than an ordinance by Governor-General and Legislative Council has been adjourned till 5th April in order to allow a Bill to be prepared in consultation with persons interested and presented to the Council on that date.

I. C. S. Selection Board.

CALCUTTA, March 21.

In connection with the appointment to the Indian Civil Service of natives of India and Burma otherwise than by open competitive examination the Governor in Council has constituted the following selection board to advise on the nomination of candidates in Bengal:—D. H. Lees, I. C. S., President. W. W. Hornall, J. Lang, I. C. S., Hon'ble Nawab Sir Syed Shamsul Huda, Sir Asburosh Chaudhuri, Mr. A. Cassells, I. C. S., will act as Secretary to the Board.

NEWS IN BRIEF.

The Governor accompanied by Lady Lloyd and staff left Bombay for Karachi on 19th.

Rai Nalinaksha Basu Babadur, a prominent citizen of Burdwan and leading moderate died on 20th in Calcutta at the age of seventy seven. He had a stroke of apoplexy on Thursday when he was about to go out to attend the Bengal Legislative Council of which he was an elected member.

Seventh general election for the Commissionship of the Calcutta Corporation came off to-day. There was not much enthusiasm. Only ten out of 25 wards were contested and out of this in five wards rival candidates withdrew early in the day. Except in two wards all sitting commissioners were elected.

నుప్రసిద్ధ దేశభక్తులును మంత్రాత్మ్యధర్మమే పరమధర్మమని ఎంచి ఆత్మ్యంతేధనహాయము చేయుచున్న ఆయ్య దేశరకాశేశ్వరరావు పంతులుగారు మనకాలికి పట్టిగొమ్మయై యున్నారు. నిరర్థభారతము మొదలగుగ్రంథములను వ్రాసి మనకు మహాపాకారము జేయుచున్న మంగిళూడి వేంకటేశ్వరగారు ఎంతయు వందనీయులు. ఇంతమంది దేశభక్తులు మన ఆభివృద్ధికయి నిరంతరము పనిజేయుచున్న ను ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును శ్రీ నాశేశ్వరరావు పంతులుగారు తమ పత్రికారత్నముద్వారా మన హక్కులను కాపాడుచు విశాలహృదయులయి దీనజనులకు మహాపాకారము జేయుచున్నారు. కృష్ణా ధర్మసాధన పత్రికాధిపతులు మనకాలికి ఎక్కువ ఆంధ్రులు మనకష్టముఖములను దేశమునకు ఎరిగించుచున్నారు.

దాక్షిణ్య జోగయ్యకర్తగా మనసంఘమునకు నిరంతరము జేయుచున్న మహాపాపకారము తన్ను జేసి మనదగినది కావు. దీనిదయ్యాపరులగు వుప్పు నారాయణమూర్తి నాయుడుగారు తమ న్యాయవాదికృత్తి వివరించి మనకక్షణకు బూనుట మన యదృష్టము. మనపట్టణములో మనదీనజాతిని ఉద్ధరింపటకు వెక్కిరిచుచున్నాము ఈదర వెంకయ్యపంతులుగారు, గ్రంథి రామమూర్తిగారు, వన్నెంరెడ్డి వేదాంతరావుగారు, కలగర రత్నయ్యగారు, కలగర సుబ్బయ్యగారు, మద్దుల చినరాజుగారు, కోకా నరసింహారావునాయుడుగారు, ఈదర వెంకట్రావు పంతులుగారు, మాగంటి శీతయ్యగారు, పెనుచుత్తు పెద్దిరాజుగారు, దాసు మాధవరావుగారు, దాసు గోవిందరావుగారు, సోమంచి సీతారామయ్యగారు, సోమంచి భీమశంకరంగారు, ములుగుట్ల నూర్యప్రకాశరావుగారు, బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడుగారు, వైడిపాటి వెంకటనారాయణగారు, పోలేరు రామారావుగారు, దుగ్గిరాల దేవప్రాజుగారు, భోగరాజు పీఠ వెంకయ్యగారు, ఎందరెందరో దేశసేవతత్పరులు మనలను తచేకదీక్షతో నుద్ధరించుచున్నారు.

మనయూరిపురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడుగారును, నిమ్మకాత్తుద్ధరణసంఘము స్థాపించినపాటునుండియు సంఘముయొక్క అంతరింగికసభ్యులుగానుండి మన అభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న శ్రీ చదలవాడ చక్రధరరావునాయుడుగారును దీనిజవాభివృద్ధికి నిరంతరము పాటుబడుచున్నారు. సంఘసహస్కారమునకు జడియక తమ కాలమునంతయు మన ముక్తికి వినియోగించుచు ఆంటు దోషమును నాశనముచేయుటకు బృథంకంబులైయున్న వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారికి మనము ఎంతయు కృతజ్ఞులమై యున్నాము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు.

జ్యేష్ఠులు, అనూయ, ఈర్ష్య మొదలగు దుర్గుణములను మన హిందూసంఘమునుండి పారదోలవలయును. ప్రేమ రసమును సంఘములో వెదజల్లి సంఘ వికసనమునకయి అందరను పాటుబడవలయును.

హిందూసంఘములో ఏమయినను లోపము లున్నయెడల నాయకులందరను ఒకగొప్పసభ చేసి ఒకతీర్మానమునకు వచ్చి సంఘభావములో వెల్లిరికించుట మెలంగవలయును. బ్రాహ్మణేతరులదృష్టికి బ్రాహ్మణులు కారకులనియు, పంచ మాలదుర్గతికి బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతరులు కారకు లాయు చెప్పు నూత్రమును మేము విశ్వసించము. బ్రాహ్మణులు ఒక కృష్ణుడు మహాశక్తి కలిగియుండుండి నేడు అధోగతిపాలగుటకు ఎవరు కారకులు? ప్రపంచమున కంతకును సింహస్వప్న మయి మహారాజ్యములని అన్నివిద్యలను సాధించిపూర్తి యయి పవనమునకు కారకులు ఎవరు? ఆర్యావర్తవైశ్యులుకు చేరులనియు కులేరునికి సహితము అప్పిచ్చెడివారని జగద్విఖ్యాతి గాంచిన ఆర్యావర్త వైశ్యుల బీదస్థితికి కారకులు ఎవరు? కాలము ఉనికిని ఓర్వవలయు. మనదుర్గతికి ఒకరి నొకరు నిందించుకొనక దేశసౌభాగ్యమునకై అందరను పాటుబడుదురుగాక. కులకక్షులతోగాని రాజకీయ యుద్ధములతో గూడిన వైరములతోగాని మాకు బనిలేక మాముక్తి యి పాటుబడు దేశభిక్షులకు సహిష్ణుమును తెలుపుచుందుము. భూభూమియందు విభావవృద్ధియును అగు శ్రీ కర్మి చిట్టి అభ్యాయి నాయుడుగారు, తోట వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు కయికరంవాస్తవ్యులను దేశభిక్షుల నగు అద్దేపల్లి సోమరాజుగారు సుప్రసిద్ధదేశసేవకులగు మాగంటి శీతయ్యగారు గారపాటి ఆంజనేయులుగారు, వీరందరను మాకు మంద్యులు.

మనకష్టనుభములు

ఇంతమంది దేశభిక్షులు స్వార్థమును వీటి మనబంధ విముక్తికయి పాటుబడుచున్నారు. ఇక మనకష్టములు విముక్తి గాంచగలవు. మరియు మన అభ్యుదయము దగ్గరలో నున్నదిని మిరందరు తెలుసుకొనవలయును. మనలో నున్న త్రాగుడు జాదము మొదలగు ఘోరపీడాచములను దూరముగ తరచు కలయును. ఇది మనబుద్ధిని నాశనము చేసి ఆత్మగౌరవకూన్య లనిపించి మార్గద మంటగలిపి స్వాధీనములయొక్కయు దేశ ద్రోహులయొక్కయు చేతులలో మట్టిబొమ్మలుగా చేసి ఆ నేక దుర్మార్గులను మూలమై మనసంఘము నవకీరిపాలు జేయుచున్నది. ఓనాసోదరులారా! వినుట గమనింపుడు. మనకు పెద్ద పెద్ద పోతలు నుద్యోగములు ఆకర్షయలేదు. మనకు స్వల్పవిద్య చాలును. వ్యవసాయము చేతిపనులు వర్తకము మొదలగు కృత్తులలో చొరవగా ప్రవేశించి మనజాతిని సౌభాగ్యవంతముగా జేయవలయును. మనవిడ్డలలో కొందరు పాతేరుతనము చేయుచున్నను, కొందరికైనను ఈవృత్తులు తప్పక నేర్పించవలయును. రయతులవలననే మనకు ముక్తిగలదు. వారి నే యాశ్రయించి మనము అభివృద్ధిలోనికి రావలయును. వారిని తిరస్కరించి ఆ విధములమై ఏమతములో కలసినను లేక

నెలూపొయినను మనగతి దుర్గతియేయగును. కొందరు రయతులను వీరస్కరించి దుష్టులుగా నుండుట వాకు చాల విచారముగా నున్నది. మనలను వెంచి పోషించుచున్న రయతులందరిని మనము మన సంఘాధ్యక్షులమునకు పూన వేడుకొనవలయును. మతములో కలసినను దానివృత్తులు పాతేరుతనము వెల్లిపని మనవారికి తప్పుచున్నదా? అని ప్రశ్నించుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారును రయతులను మనకు ఆయువుపట్టని మిత్రులగవలయును. ఇంతమంది మహాభిక్షులు సేవజేయుచున్నను, స్వసహాయము మనలో లేమిచే మనము అభివృద్ధిపొందజాలము. విద్యనార్జించి వైకవచ్చిన ప్రతిసోదరుడును తన కులస్థులకు పాటుపడ తనధర్మ మని ఎంచవలయును. ఆధునము మనము ఒక్కొక్కరము గౌరవప్రచారముగా నుండి ఒక్కొక్కరాలుకాలో మనజాతికి సేవజేయు చుండవలయును.

మనలో కొందరు స్వార్థపరులు తాలూకా బోర్డు జిల్లా బోర్డు మునిసిపల సంఘము మొదలగు వానిలో గౌరవపదవి దొరకగానే గర్విస్తూ లయి స్వసంఘమునకు నుపకారులుగాక తప్పుత్రాగి ఒట్లు మంచినట్లు మహానష్టములై స్వార్థగాములగుచు ఇదియే భూతలస్వర్గమని విరవీగుచున్నారు. ఓనాసోదరులారా! ఇట్టివత్తునుండి కండ్లు తెరిచి ముందున్న తినిసూర్తి ఒక్క పర్యాయము కోడనచేయుడు. సంఘసేవ జేయుటకు మీకు ఈపదవులియ్యవలెను. గాని గర్విస్తూలయి విరవీగుటకు గాదు. మనలో సంఘసేవాయుధములు స్వార్థత్వాగలవలె వెక్కిరించి బయలుదేరి స్వసంఘమునకయి పాటుపడుట శుభమానకము.

విద్యావంతులును సంఘసేవపరాయణులును రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులు నగు, కునుమ వెంకట్రామయ్యగారు, కునుమ భర్తయ్యగారు, ఏలూరువాస్తవ్యులును స్వార్థత్వాగలవలె ఆగు రాయుడు గంగయ్యగారు, దాకారపు నుల్లాసారాయుడు గారు, నీలం వెంకయ్యగారు, మెరుగుమళ్ళ చంద్రయ్యగారు, కండవల్లి చినలక్ష్మయ్యగారు, బడుగు నాథమునిగారు, విద్యావినయవిశేషస్వభావులను త్యాగశీలులను అగు నుంట్ల వెంకయ్యగారు ఇంక ఎందరెందరో స్వయంధర్మదక్షుడవత్తులై వీరులై నిరంతరము అద్వితీయముగా పాటుబడుచున్నారు. తనస్వజాతి నుద్ధరించుటకు బద్ధకంబులమై దీక్షలుని తనవ్యాపకములన్నియు కట్టిపెట్టి మన జాతి నుద్ధరించుటకు పరమభక్తితో అహర్నిశలు సేవజేయుచున్న శ్రీయల్లెల నూర్యనారాయణగారికి మనసంఘము తరఫున మందనము అర్పించుచున్నాను. పరాత్పరుడు ఈ సేవకుల నాభ్యర్థించుగాక. జీవనాధారమే ముఖ్యముగా ఎంచుకొనక ఈర్ష్యనిపై భారముచెవి స్వజాతి నుద్ధరించుటకై నిరంతరము పాటుబడుచున్న మనసోదరుడగు శ్రీ రాయుడు గంగయ్యగారి త్యాగమును పట్టుదలయు నిరవమానము. ఇట్టివీరుల త్యాగశీలతయే జాతి నుద్ధరించును.

సంఘనిర్మాణము.

ఇప్పుడు కావలసినది మనకు సంఘసేవకులు మనలో చాలా మంది యుపాధ్యాయులుగా నున్నారు. కొందరు స్వతంత్రజీవనము చేయుచున్నారు. అచ్చటచ్చట కొందరు ఇతర ఉద్యోగులుగా కాలక్షేపముచేస్తారు. ఈతరుణము పోనియ్యక దయార్ద్రహృదయులగు దేశీయుల సహాయముతోను మన అభివృద్ధికి పాటుబడు దొరతనమువారి సహాయముతోను మన సంఘవృద్ధికి పట్టుదలతో సేవజేయుట విధి యని భావించి గ్రామసంఘములను తాలూకాసంఘములను జిల్లాసంఘములను స్థాపించి రాష్ట్రీయసంఘమునకు అనుబంధముగా నుంచి మన హక్కులను సంపాదించుచు మనజాతిని త్వరితముగా నుద్ధరింపవలయును.

మనకు ముఖ్యము ఈ సంఘనిర్మాణము అత్యంత అవసరము. నాసోదరులారా! ఇది అంతయు గమనింపవలయును.

(అభ్యుత్థులు, శ్రీ మా. వెం. భాగ్యరెడ్డిగారి ప్రారంభోపన్యాసమునందీ భాగములు ముదిరినవి.)

సమానత్వము.

ఈ కేళములో, మే మెవరమైయుంటిమి, ప్రస్తుతము, యేమై యున్నారము, యన ప్రశ్న మాటిమాటికి మమ్ముల కనిలించుచున్నది. స్వప్నములోకూడా జాగ్రత పరచుచున్నది. ప్రపంచములో నేజాతియు, తన్నుదా తెలుసుకొనినతర్వాత నింకొక జాతిలోగలిసిపోవుటకు నిష్టపడదు. పోలెండంత చిన్న జాతికూడా రహస్యయంత వెద్దజాతిలో నంతన్న క్రమగుటకు ఇష్టపడలేదు. నేడు విధ్వాండులో జరుగుచున్న పోరాటముకూడ నిదియే. విధ్వాండు తనభావను తనప్రత్యేకతను గోల్పోయి, ఆంగేతు జాతిలో లీనమగుటకు సమ్మతించకయే సమానత్వముకొరకు పలుపాట్లు పడుచున్నది. నిగ్రోజాతివారును నేడు ఈ సమానత్వసమరములో జేరుకొనినట్లు మా ఆదిహిందువులకుకూడ, తమ జన్మభూమియగు నిహిందూదేశముపై సభిమానముదయించినది. ఆదిహిందువులు, హిందూదేశములో నాత్మగౌరవముగల యితర జాతులు పొందుచున్న హక్కులను, సమానముగ పొందుటకు నభిలషించుచున్న దేగాని, యితరజాతుల స్వాధీనభావమునకు నంతర్భుక్తము కాగిరుటలేదు. వారు తినిపారవేసిన ఎంగిలికి ఆశపడి యుండుటను నిష్టపడుటలేదు.

హిందువులు తాముభూదేశవలని గర్వభావముగలిగి, గుణకర్మసాధికత్వ వ్యవస్థను వెళ్ళుచు నుంట గలవీ, ఆశ్రమ భర్మములు వీడినో, అప్పటినుండియే మమ్ము కష్టనాగరములో పడద్రోయ ప్రారంభించిరి. దానిఫలమే యిప్పుడు తామే నానులై కుండుచున్నాము.

ఈవిషయమై జపానుదేశము, హిందూదేశజాతుల మంచి పాతము నొపగలదు. వారు తమ కులగర్వము వెళ్ళుచు భవ్య భూతము చేసికొ తమకన్న నీయలని భావించువారిని తమ సమానముగ నెప్పుడు గౌరవించికో అప్పుడే వారు లోకములో గౌరవించబడిరి. మద్రాసురాష్ట్రీయంత దేశమైనను లేకున్నను, జపానురాజు ప్రపంచములో నున్న చక్రవర్తులలో సమాన చక్రవర్తిత్వము బడసి, ప్రకాశించుచుండుట, జాచియైన మా దురదృష్ట దేశవాసులు కండ్లు తెరచుకుంటు వారికర్మఫలమనవలసినదిగాని మరేమని చెప్పవచ్చును?

ఎందుగలదు?

పిపాసుగల వ్యక్తి, గర్వముతో నానాకమునంగ నిరీక్షించి లాభములేదు. కడునవ్రతతో వంగి భూగర్భముననున్న పాతాళ గంగను నాశ్రయించిన నుభయ గలదు. అప్పుడే వాని బ్రతుకు నులభము కాగలదు.

తల్లి, కండకావరముగల బిడ్డలను లక్ష్మ్యవెట్టదు. ఆమె, వికలాంగులు, దుష్టులగు బిడ్డలను నెక్కువ ప్రేమించుచు నిరంతరము వారిపైనే గురియుంచుటలు మీరు నిజమైన దయగల ఈశ్వరభక్తు లగును లేని పాండు. అయ్యో లేమగలభూమి వై శిఖిమైన పూరిగుడినో! ఆకలి ఆకలి యను వార్తధ్వని వినుడు, పరమకొనుటకు చాచించినను గతిలేక, వట్టి నేలపై బడి, యున్న అబిడ్డకాళ్ళుచేతులు కదలించలేక, తమతల్లి నుత్త ధారలు పాలని ద్రమించి, అహ! ఎట్లు నోరు చప్పరించుచున్నదో ఒకసారి చూడుడు. అదిగో నినిలితశీత్రుడై క్షానములు బహుశీత్రముగ లాగుచుబిడుచుచు మూలగుచున్న తన ప్రియుని నుభయ, మేఘములలో మెలయు మెలపునవాయ మన నవృద్ధిపడుగాంచి ఎట్లు ఉలికిపడుచున్నదో చూడుడు. రండు ప్రియులారా! ఒకసారి రండు. కృత్రిమ తీగయూతలు కొంతవరకు మానుకొని ఇట్టినిజమైన తీగములు నేవంతము. నిపు ఇతరులను తరింపజేయుము. జేవుడు నిన్ను తరింపజేయును. ఆశ్వంగార కలశములతో తళతళ మెలయు మందిరములలో లేడు, అతడు ఆదిగో, శిఖిమైన పూరిగుడినో! గలదు అలావు గల ఘంటల ధ్వనులలో లేడు, అదిగో, అర్తనాదము గల కోదలస్వరములలో గలదు!

ఇట్టియనర్థమున్న ఆరుకొట్ల ప్రజలలో లేనిదేవుడు... కొట్ల పండాలునా, నాలుగు పూటల భోజనము బలువుగ వూ ద్ద్యుగల బొట్టులు వెంచిన కుక్షింభిరులలో నున్నాడని విశ్వసించు ఆదిహింద్యులేవారా! పక్షపాతమును అంధపారంభ్యమును వదిలి, మాముక్తికి, మీరు సేవామండ్రమును జపింపుడు. నిజము కనుగొని దేశమును కాంతయముగా జేయుడు.

నిరీక్షణము.

మమ్ముల మీరు ఇంతకనముగా జూచుచున్నను, అవసరము కలుగునపుడెల్ల, గజేంద్రుడు గరుడవాహనుని, రక్షణ కొరకు ఆరాధించినట్లు దొరిలైట గంటిచేసిన మాగుడినెల వైపునకు ముఖములెత్తి, తమమానము ప్రాణము రక్షించుటకు, మా సాయముకొరకు ఎదిరుచుచు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులారా! మరచిపోకండి గత, గంగారి-లో పేగు కాలరా, దేవతాకుడుకు ఎందరో మడిసి ఆ యా చారము గల కమలై దిక్కు లేక మురగనన్న పీనుగలను ఎత్తిపావవేసిన దియు, తర్వాత మహమ్మదీయ సోదరుల తాకుడుకును నిలవ లేక దిక్కుగానక గడగడ వణకుచు, అపత్యాలబాంధవా యననట్టి భావముగల దీనయగు పిలుపుల వెంటనే మీ చుట్టు నిలుచుకొని మిమ్ముల రక్షించుటకై ప్రాణములు సహితము ఆర్పణ జేయుటకు సిద్ధముగనుండిన, ఈ ఏలూరు ఆదిహిందవ వీరుల సచ్చరిత్రము మీ జీవితములలో తిరుగ నెప్పుడైనా భావకము చేసికొన గలిగిరిరా? ఇటుకుంటి దృష్టాంతములు, భూతకాలములోనివి, వర్తమానకాలములోనివి విశేషముగ గలవు దీనిని గ్రహించియే చతుగులగు వంగదేశములు ఒకటి రెండు జగదములలోనే మేల్కొని, మూలము గ్రహించి త్వరగా జాగ్రతపడిరి.

అయిన ఇప్పుడే నా మునిగిపోలేదు. ప్రతి హిందువుడు నిదివరకు మాయెడ జేసిన పాపమునకు తన ప్రాణాభిక్షము చేసికొని, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవులకునిచ్చు గౌరవము నిచ్చుచు, మా యభివృద్ధిలో నాటంకపరచున్న సంతేచాలునని మ్రొక్కుచున్నారము. మీ మేలునకు పాటుబడు ధర్మాత్ములకు ప్రోత్సాహము; కలుగజేయుచు, మాప్రాణము మానము నారింపు వెనుకూతముగు మాయూర ప్రక్కనున్న కల్లు సారాయుంగడులు తీసివేసి పుణ్యము గట్టుకొనిన చాలును. ఓ కాంగ్రెసా? నిపు ముప్పదియైదు సంవత్సరములనుండి, సీకంజాదము నానాకము చిల్లులు పడునట్లు వివరించు చున్న వినిబధిరులగు దుర్బల హిందూమహాశయులు, వెన్ను భారతమాత జాభిష్టానమగు, నాగపురములో తమ జతరాగ్నిలోనుండి ప్రటింపిన, స్పర్శాస్పర్శ తీర్మానము నెంతవరకు వివలగుచురు. ప్రతిరోజు వేదములు పురాణములు శాస్త్రములు అల్లివేయు

హిందూదేశములలో నుండి ఎంతవందల బుధులు, మనులు మహాత్ములు బయల్పడిరి దేశము నుద్ధరింపగలిగిరి. అర్థము గ్రహించి అచరణములలో తేలికగా ఆట్టగుట.

భాంధవ్యము

ఇంచుమించు మాతో సమాన సంఖ్యగల మనుష్యులను సోదరులతో ప్రస్తుతము హిందూసోదరులు భాయి, భాయి యని, భ్రాతృభావము నగుపరుచుచున్నారు. సంతోషమే. అయిన నది తమ పూర్వప్రభువులనియో? లేక, పొరుగింటి సోదరులనియో? అట్లయిన, ప్రభువు తనవో, ఒకప్పుడు మేమును ఈ దేశమును పాలించినవారమే, పొరుగింటి సోదరులైనవో అయిన మేము మీ సోదరులమే కాక విశేష సంబంధ భాంధవ్యములు కూడా గలదని చెప్పుటకు కొంత సిగ్గుచున్నది. ఎందుచేతననగా తాముకే తగినవారగా గణింపబడక చాలి తో నొకప్పుడు సంబంధభాంధవ్యముకూడా నుండే ననుటలో నేమాత్రపు సత్యముగలదో యని యాధునిక స్వార్థపరులకు విచిత్రముగా తోచక మానదు.

కర్తవ్యపాలనము

ఏదేమిటో మమ్ముల త్రోయుచుండినో అచేతులతో ముద్దించుటకు బూనిన పశ్యుత్తాపహృదయముగల అది హిందూజాతికి మహాకీర్త్యులతోపాటు, బ్రిటిషుగవర్నంటువారుకూడా పులిన సహాయము దయచేసినవో యుగములనుండి, నలకబడి, అత్యగౌరవము గోల్పోయి, తలయెత్తలేని నిలిలో నున్న మాయవస్థనిదివరకు బాగుపడినవానికంటే నెన్నో లక్షలు సురక్షముగ భాగుపడునని దృఢపర్యుక్తము కలుగుచున్నది. ముందు, కేవలము గవర్నంటువారి యొక్కయు క్రొవ్వచార్యుల యొక్కయుసాయముతో కండ్లుతెరుచుకొంటిమి. ఇప్పుడు తమకర్తవ్యము గుర్తెరిగిన, హిందూ, మహమ్మదీయ మహాన భావులు కూడ సహాయము చేసే సమర్థులుచున్నారు. ఈసమయమున రక్షకులగు బ్రిటిషు గవర్నంటువారు మా కోరికలకు ఈదేవు తన యాధీనముననున్న ఇతరజాతులతో సమానముగ స్వాతంత్ర్యము నయచేసి "అది హిందూ" జాతి నుద్ధరించుదురని వినియోగింపబడిన ప్రార్థించుచున్నారము.

అదిహిందూజాతి పునర్నిర్మాణము.

హిందూదేశములో ౨౨ కోట్ల హిందువులును, ౭ కోట్ల మహమ్మదీయులును, పార్సీలు, యూదులు క్రైస్తవులు, ఎట్లు ప్రత్యేకజాతివారలలో ఆ విధముగ మనము ౬ కోట్ల ప్రజలము అది హిందూజాతిమతో ప్రత్యేకజాతివారలమై ప్రకటించబడవలయును.

రాష్ట్రము లననరించి, అది పంజాబీయు లనియు, అది గుజరాతీ లనియు, అది మహారాష్ట్రీయు లనియు, అది కర్ణాటకీయు లనియు, అది మాల్యండు లనియు, అది ద్రావిడు లనియు, అది మళయాళీ లనియు, నాయారాష్ట్రముల వారు తిర్వాణములు చేసికొనవలయును.

ఇదివరకే మన ద్రావిడులు, ఆర్యులు వైతిర్యాచులు చేసికొనిరి

హిందూజాతిలో నసంఖ్య జాతులున్నను, విద్యలో, బుద్ధిలో చాచుకత్తములలో, నాగరికతలో, విశేషముగ బ్రాహ్మణమహాకీర్త్యులే ముందుగ నున్నారు. కారణము హిందూజాతి కీర్తిమునకు తలవంటివారై యుండుటచేతను. అవిధముగనే అది హిందూజాతిలోకూడా విశేషజాతులు గలవు. (మూల, మాదిగ, మాస్టిక్, కైండ్ల, పంబలి, దోమ్యరి, సింధి, దక్కలి, కోయ, చెంచు, ఎరక, ఏనాది, మొదలగునన్ని) వారందరితో, విద్య, యండును, బుద్ధియుండును, నాగరికతయుండును, ముందుగ నున్న వారును, హిందువులతో సమానముగ మెలగ నిచ్చునందు, నాం ప్రదేశపు మాటలును, సంకదేశపు, నామకూడ బ్రాహ్మణులు అను, పంజాబు దేశపు, మేఘలును, కహారులును, గుజరాతు దేశపు, భేదాలును, మహారాష్ట్ర దేశపు మహర్షులును, ద్రావిడిదేశపు పరయలును, అది హిందూజాతికి తలవంటివారగు నున్నారు. వీరు తమ జాతిలో నగ్రజులు. హిందూజాతిలో బ్రాహ్మణునికి నెంత గౌరవము గలదో, ఇంచుమించుగ అది హిందూజాతియందు వీరికిని సంకగౌరవము కలదు. కావున వీరిని "అదిబ్రాహ్మణ" లనియు, మాదిగవారిని "అదిక్షత్రియు" లనియు సిలుగుట దివ్యము. ఈ విధముగనే తదితర అది హిందూవులు కర్మల ననుసరించి తరగతు లేర్పరచుకోవలయును. ముఖ్యముగ హిందూమహాకీర్త్యుల ద్వారా మనలోను వ్యాపించిన స్పృహస్పృహ దోషరోగము నివారించుకొనుటకు క్షేత్రగా ప్రయత్నించుకోవలయును. తేనివో ముందుకు మన పనిలోగొప్ప ఆటంకము కలిగి మనలనుకూడా దుర్బలులను చేసినవారు.

కానదులను, జంగములను, గురువులు, ఆచార్యులను గాను, కైండ్లవారిని పురోహితులుగాను, కేటలు వారిని పూజార్తులనుగాను, మాస్టిక్వారిని భట్టులుగాను, సింధువారిని నాట్టులుగాను, పంబలివారిని వాద్యకులుగాను, ఏనాది ఎటుకులను బోధిత్తులుగాను, దోమ్యరులును మలులుగాను గౌరవించవలయును. అదిహిందూవులు స్వకీర్తరాజ్యములు ఏలుకాల

మున వైవారందరు దేశపితృమై మెలగుచు నందరివలన పూజింపబడుచుండిట్లు తెలియుచున్నది.

దేవదాసీలు

మనలో దేవదాసీలను (దాసురాండ్రు, పార్వతులు, జోగులు, వాగియలు) చేయువాడుక గలదు. అది యొకప్పుడు దేశముయొక్క మేలుకొరకు దానముచేయువద్దయై యుండెను. (అనగా రోమక కాళిభరిష్కవారిలో "నన్సు" కన్యల వలె వీరును ప్రజాసేవ జేయుచుండిరి.) అది సరిజానువారు లేక నియమము తప్పి వ్యభిచారవృత్తిలో దిగి మనజాతిగౌరవమునకు భంగము కలిగించుచున్నది కావున నట్లు చేయువాడను. చేసిన వారిని, గవర్నంటు అట్ట ప్రకారము క్షింప జేయుటలో సహాయముచేయవలయును.

నీచు లేవరు?

దేశ దుఃఖము తమింపజేయునటువంటి ఏ పని గాని నీచముగా భావించబడదు. అది పరోపకారముగాను, ఈశ్వర సేవగాను, గ్రహించవలయును. పురోహితుడగు(ప్రజాపితము గోరు) బ్రాహ్మణుని, కర్మకును ప్రజల ప్రాణము కాపాడు త్రోవ లూచువారును మెల నెత్తువారును, పీనుగ లెత్తు వారును, స్వయముగ మదక నెత్తి నేల దున్ని వ్యవసాయము చేయువారును, ఇతరుల మేలులలోనె తమ జీవితము నర్పించి ఒకపూట నన్నుపై నరిక భుజింపక ఉపవాసకరధారులును నగు అది హిందువుల కర్మకును నెమ్రతము భేదము లేదని గ్రహించవలయును. కావున అత్యగౌరవముతో, ఉత్సాహముతో పనిజేయవలయును. చెప్పలు కట్టువాడు నీచుడు కాదు. ఆచెప్పలు తొడుగుకొని, కట్టి ఇచ్చినవానిని నీచుడని భావించువాడు నీచుడు. మరకె నెత్తువాడు నీచుడు గాదు, అట్టి మెల తీసి దేశము ననారోగ్యస్థితి నుండ కాపాడువానిని హీనుగ కాచువాడు, నీచుడు. గుట్టపువనివాడు నిమ్ముడు కాదు, గుట్టముపై నివారజేయుచు, గుట్టము రక్షించు పని వారిని నీచునిగా కాచువాడు హీనుడు. కావున దేశమును బాగుపరచు ప్రతిభక్తియును నీకృతార్థకముగా జేసి కుర్తముగా నుండవలయును. అట్టి కర్మలు నీచమని భావించి మనల న్యూనతగా జూచినవో, సహాయనిరాకరణ మంత్రము ద్వారా అట్టివారికి గుణపాఠము నిచ్చి మన అత్యగౌరవము కాపాడుకోవలయును.

గోరక్షణము.

శ్రుతిపుత్రుడగు అది హిందూవుడు, తండ్రి యాజ్ఞ ననుసరించి, గోపాలుడై మెలగుచు, పారపాలును నొకగోవును జంపి మాంసాశనము జేసినందున, శంకరుని కోపమునకు గురియై కేసింపబడి నని యొకగాధ గలదు. ఆకాపమునకు మూలకారణము గోభక్షణయై యున్నది. కావున తోత కాపనిమోచనము కొరకు, మనము తిరుగ గోరక్షకులమై మెలగితిమేని, మనకు అన్ని కుభములు, ఆ మంగళకరుడు తిరుగ ప్రసాదించును. మనలో అనేకులు కుభకాభావారు లున్నను, "ఒకములమధ్య మాంసమాదిరి" మాంసాహారుల మధ్య నెంతమంది మడి యాచారముగల కాభావారు లున్నను, చేరు మూతము నొక్కతరుగనే గణింపబడుచున్నది. కావున శేషభముతో గోభక్షణము మానుకోవలయును. అట్లు చేసితిమేని ముందు మనలమది, హిందూజాతిలోనున్న మాంసభక్షకులు సిగ్గుపడి తలలు వంచుకొనగలరు.

మద్యపానము.

ఇటీవల మధ్యపాన నిషేధ క్రమము, మనలో ప్రీతముగ వ్యాపించిన కుభవార్త మన అది హిందూమత విని అనందించుచున్నది. మాతృదేవి తన చెందుపాస్త్రము లెత్తి కారితక, అత్యైల, సామాజిక బలముకొరకు మనల నాశీర్వదించుచున్నది. ఇంతటితో నీవని పూర్తికాలేదు. ఇంకను వ్యాపించవలయును. మద్యపానము చేసిన వారిని, తమ మాతృరక్తము త్రాగిన ద్రోహిగా నెంచి ఎప్పుడు బహిష్కరించెదమో అప్పుడే మనము వాగుపడుదుము.

విద్య.

కులవృత్తులను నభివృద్ధి పరచుటకును, తోడి మానవులతో సమముగ జీవించుటకును, ఆత్మవిశ్వాసము కలిగించుకొనుటకును, విద్య చాల యవసరమైయున్నది. కావున మన కాల, కాలికలకు విద్య చెప్పించుటలో విశేష శ్రమపడవలయును.

పంచమ నామ గర్వణము.

గవర్నంటువారు మనకు దయచేసిన "పంచమ" నామము సరియైనదికాదు. అది ఇతిహాస విరుద్ధము హిందూ మన భక్త్యాశ్రయములకూడ "బ్రాహ్మణ, క్షత్రియు, వైశ్య, శూద్ర" యొక్క ద్విజాతయ చితుర్థ ఏకజాతిస్తు కూడ్రోనాడీకు పంచమ!" యను మనుధర్మ శాస్త్రము ననుసరించి హిందూ

ధర్మములో నెదన జాతిలేనిది బలార్థాగ్రముగ అరుకోట్ల ప్రజలను హిందువుల పాదములకడ పడతోసి పంచమ నామము పెట్టి న్యూనపకరుట, న్యాయరహితము

"హిందూ నిఘంటువులో పంచము లనగా చండాలు రటు."

"మహమ్మదీయ నిఘంటువులో, హిందువు లనగా కాఫరులటు."

ముందుకు కానన్న అది హిందూ నిఘంటువులో నీ హిందువుల చేరు, "తోడి మానవులను సమముగా జూచని ఓర్వలేని స్వభావముగలవారనియు నికరుల నణచి తమ గొప్పతనము చాటించుకొను వారనియు" వ్రాయగల నియుహింపదగియున్నది.

కావున హిందూ జాతిదేరు, మా జాతిదేరు. బహు కాలము హిందువుల సంస్కర్తములే, మేము హిందూచారములను పాలించుచున్నను, వారి నాచరణ జాతికన్న నీచముగా చూడబడలేము, హిందూ, మహమ్మదీయ, పార్సీ, యూదులు, క్రైస్తవులతోలి ప్రత్యేకజాతి వారలమై, ఈ దేశ అదిమ నివాసుల మగు "అది హిందువులము" గాన దయాళువును, న్యాయాధీశులును నగు గవర్నంటువారితో మా ప్రార్థన నే మనగా! మా అరుకోట్ల ప్రజలకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము దయచేసి ఎట్లు మానము రక్షించుచున్నారో ఆ విధముగనే "అది హిందూజాతిము" ప్రసాదించి మమ్ముల కాపాడి, తమ పాలనలో నున్న ఇతరజాతులతో సమముగ గౌరవించుదురని మ్రొక్కుచున్నారము.

స్కూలు ఫండును చరిత్రులు-దేశాభ్యాసము.

అయ్యా నిరుదీనులము కరిత్రులమున నదో అని మ్రొటు యెక్కెన్నెకన కూ బంపి కానిద్యారా బ్రాహ్మోపాధ్యాయులకు కరిత్రులముల నందత యెటు యార్జి గౌరవమునకు భంగమనడచి యాపాధ్యాయులు రాబోవు కరిత్రులలో నో క్షయ గలకజేసికొన నుండవలయు చెరిలలో తిర్వాణములు గావించబడినవి. ఆ తిర్వాణముల నాచరింపలో తెట్టుటకు తరుణ మాసముపైబడి మట్టిను కరిత్రులద్రులకు గొండద యాపాధ్యాయుల స్వరూప నిరూపణకు 300 అచోరెండు మాడు రోజులు జేతనముల నిచ్చెదక. కాని యే స్కూలులో నుపాధ్యాయులు కా స్కూలులో నుంచక యితర స్కూల్లకు బంతులుంటు. అట్లు బంతుల ఉపాధ్యాయులందు నమ్యకము లేబోవు. యే చని తనకజెప్ప నక నకములేదు. అదియు నుపాధ్యాయుల న్యూతన గౌరవమున కరిత్రులలో నాద బోయు కలగజేసికొన మని నూడ తిర్వాణముల గావించుకొని. ఉపాధ్యాయులు విధిగా కరిత్ర నడువవలసిన నిర్బంధములేదు. మరియు గవర్న మెంటు యిచ్చుకు వచ్చిన జాతీ నిరూపించుకొను చుండిరి. కావున యాపాధ్యాయులందరు తమ కర్తవ్యములకు దామే నిర్ణయించుకొనెదర గాక: విద్యాధి కారిణులూడ తమ కాభిలాని విజ్ఞాధికుల యాత్మగౌరవమును గాపాడుట, వారినిది యని తలచి వై జోతములకు క్వరలో తొలగించెదరనినూడ నమ్ముచున్నాం.

ని. సి.

Shrimad Bhagawadgita.
The original Sanskrit Text and the most faithful English Translation with copious annotations by the late Mr. Tukaram Tatya. Highly appreciated. Pocket size, 375 pages. Price As. 12 only. Postage & V. P. charges 4 As. extra. Address:—Rajaram Tukaram, 29, Hummum Street, Fort Bombay.

Hind Swarj
OR
Indian Home Rule
BY
Mahatma Gandhi.
The most up-to-date publication, containing, besides the book proper, some of the recent articles from *Young India* by Mahatma Gandhi, in which he in a way reviews his former opinions as expressed in *Hind Swarj*. To understand the Mahatma, the spiritualist opposed to western materialistic civilisation, the revolutionary politician, the practical patriot who is purified in the fire of suffering and self sacrifice, original thinker and prophet, this book is indispensable.
Price As. 8 only
Liberal commission to large buyers.
Books given on credit to student Non-co-operators doing propaganda work at 25 per cent discount.
Apply to:—
The India Agency Bureau,
P. B. No. 420, Triplicane, MADRAS.

Proprietor : P. D. SAVANT,
Fanarwadi, No. 144, No. BOMBAY

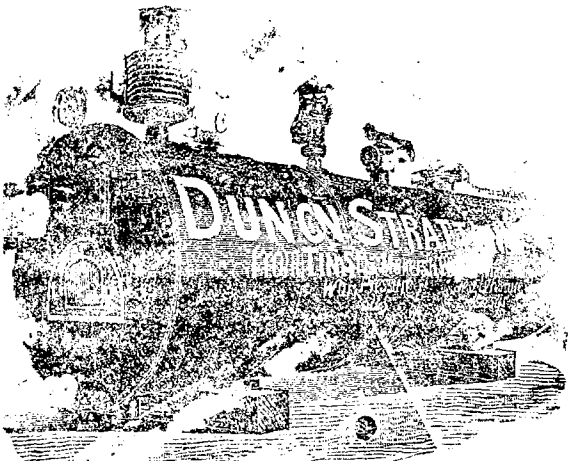

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

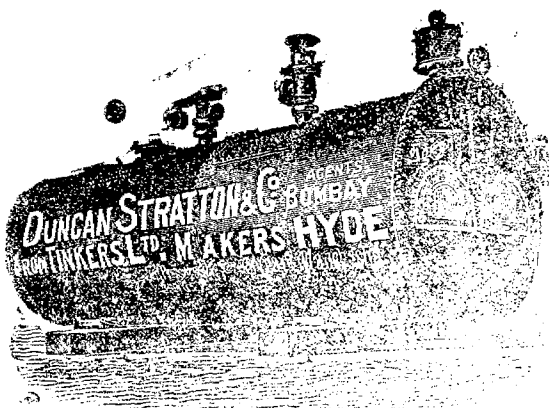
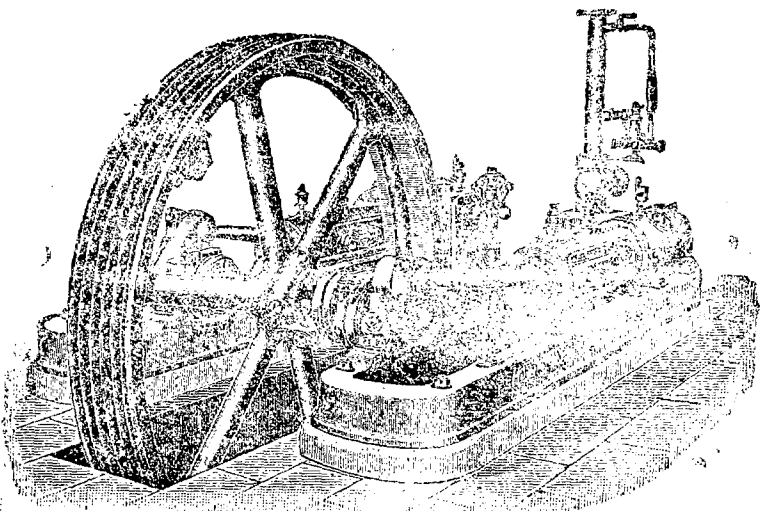
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ పీది, బొంబాయి.

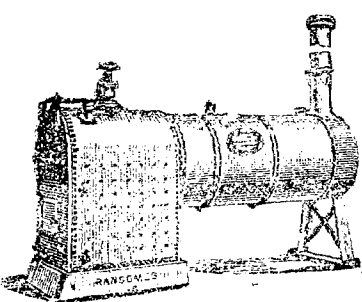
ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.

జూబు 10 అంగుళాలు
మొదలు 24 అంగుళాలు వరకు
వలెను — డెయో కేంబర
అండ్ మెషిన్ 6 అంగుళాలు.
వలెను — మెషిన్
ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్
180 హార్సపవర్టును.

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.
జూబు 20 అంగుళాలు 32 అంగుళాలు వరకు.

జూబు 20 అంగుళాలు 32 అంగుళాలు వరకు
వలెను — డెయో కేంబర
అండ్ మెషిన్ 6 అంగుళాలు.
వలెను — మెషిన్
ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్
180 హార్సపవర్టును.

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.
జూబు 100 అంగుళాలు, 120 అంగుళాలు, 150 అంగుళాలు వరకు.

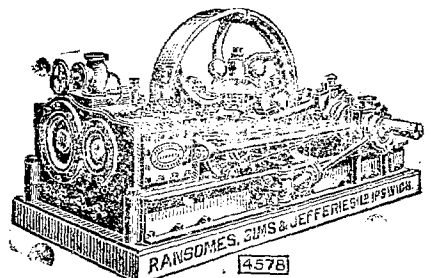

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.

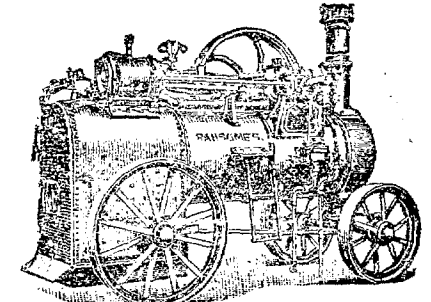
ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
నన్నయి చేయించుము.

జూబు 10 అంగుళాలు, 24 అంగుళాలు వరకు
వలెను — డెయో కేంబర
అండ్ మెషిన్ 6 అంగుళాలు.
వలెను — మెషిన్
ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్
180 హార్సపవర్టును.

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.
జూబు 20 అంగుళాలు 32 అంగుళాలు వరకు.

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.

ప్రొపర్ టైం కార్నిస్ బాయిల్ డ్రస్.
జూబు 100 అంగుళాలు, 120 అంగుళాలు, 150 అంగుళాలు వరకు.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

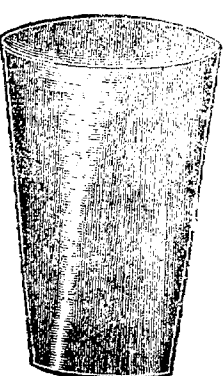
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు ప్రొఫెసర్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రొఫెసర్ గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

రెండు రత్నములు

ఇండియా యందు
ప్రఖ్యాతి చెందిన
రత్నముల రూప
కొట్టి ట్రానిస్మియో
1 అవున్సు 2-0-0
2 డ్రాం 1-4-0
1 డ్రాం 0-12-0
1/2 డ్రాం 0-8-0
కాంపెర్ బుడ్డి 0-1-0
మిక్చర్ మహానగరికి ట్రానిస్మియోలయిర్ బుడ్డి 1-8 1-0-0
కపూలు ఖర్చు కేలు.
పోలు వజ్రం; కే. ఎం. శేట్,
2668 260, వై. నాబాబు రోడ్డు, మద్రాసు

చొక్కపు వెండికి
పూచియివ్వబడును.

ఒక నిమిషము దయచేసి యిటు చూడుడు!

చూచినచో ఒక అందమైన లోటాను పొందగలరు.

ఈ చిత్రపటమునందు నమూనా టంబురు (బస్సు గాను) 3 కి అంగు
ళము ఎత్తువుండును. లోకకళ బంగారుతో చక్కగా మలము చేయ
బడినది. దీనివల రూ 13-0-0.

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

నాణ్యుటంబురులు ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి పోస్టుకర్చులు తగలవు.

ది. యిండియన్ జ్యూవెలరీ మార్బు నగల వర్తకులు

2875 పోస్టుబాక్సు, నెం 40, బెంగళూరు సిటీ.